

informatorec

glasilo delavcev SOZD emona ljubljana

Leto 18 julij 1988 št. 174

MIRAN BLAHA:

Poročilo dosedanjega glavnega in odgovornega urednika glasila Emona informatorec

Ceprav sem opravljal dolžnost glavnega in odgovornega urednika našega internega glasila E-informatorec skoraj 16 let in to vseskozi poleg svojih rednih delovnih dolžnosti (neplačano), bom podal poročilo predvsem za zadnje obdobje, ki ga boste vi kot delegati sedanjega delavskega sveta SOZD tudi najlažje ocenili, dali svoje pripombe, sugestije in predloge za še boljše informiranje delavcev naše SOZD Emona.

Iz zgodovine le to: E-informatorec je v sedanji obliki pričel izhajati po združitvi Prehrane in Agrokombinata Ljubljana leta 1970 kot nadaljevanje dotedanjega P-informatorec in AE Vestnika in to takrat v nakladi 4.500 izvodov.

E-informatorec izhaja danes v 15 - 15.300 izvodih in to različno od 8 - 10 številki letno. Prejemajo ga aktivni delavci in študenti, upokojenci, člani Kluba upokojencev (danes jih je že skoraj 1.700), pošiljamo ga našim predstavništvom v Jugoslaviji in tujini in predsednikom organov DPS in DPO v občinah, kjer so naše enote.

Leta 1986 smo prišli na dostavo delavcem in upokojencem na dom preko PTT, ker se je prejšnja distribucija preko tajništva SOZD izkazala za neučinkovito in delavci ali niso prejeli ali izvodov E-informatorec ali pa so ga puščali na svojem delovnem mestu. Dostava na dom se je izkazala za izredno pozitivno, saj so se tako tudi člani družin naših delavcev in njihovi znanci seznanjali z dogajanjem v Emoni. Remitenda (od pošte vrnjeni nedostavljeni izvod) je pravzaprav majhna, saj je bilo npr. od predzadnje številke 172, glasila vrnjenih le 239 ali 1,5% od naklade.

Ceprav so nekateri nasprotovali prehodu na dostavo na dom (na to so prešla že pred nami tudi glasila drugih večjih organizacij) zaradi povečanja stroškov, naj podam podatke, da so stroški poštnine znašali v letu 1987 na izvod din 12,- v letu 1988 pa zaradi podražitve PTT ??? din

Vsebinsko zasnovano in koncept internega glasila je sprejel delavski svet takratne DO Emona že leta 1976 in se je vseskozi držimo s tem, da seveda vsebino prilagajamo razvoju naše SOZD in novim dejstvom, ki so se ji priključile.

V vseh teh letih sta se uredniški odbor in redakcija glasila prizadevala poleg osnovnega namena internega glasila t.j. obveščanje delavcev tako velike organizacije o delu, zaključkih in usmeritvah najvišjih organov samoupravljanja (delavskega sveta, Izvršnega odbora, organov DPO itd.), poročanja o dogajanjih v številnih OZD, vsem članom našega kolektiva predstaviti predvsem ljudi, tiste delavce, ki nosijo največje breme naših naporov in so najbolj zaslužni za dobre rezultate gospodarjenja, pa najsibo to v trgovini, hotelirstvu in turizmu, kmetijski proizvodnji, izvozu ali administraciji.

Da bi poživili vsebino glasila in da bi prav ti naši delavci v »osnovni proizvodnji« lahko več povedali o svojih težavah, problemih, pa tudi da bi jih za njihovo dobro delo pohvalili, smo izvedeli nekajkrat posebne akcije E-informatorec, kot so bile: »Iščemo najboljši market TOZD Maloprodaje«, pa zatem DO Jevstine, Ilirije, Posavja, najboljše mesnice Mesne industrije Žaloz, gostinskih obratov itd.

Redno smo v glasilo obeleževali okrogle jubileje in obletnice naših TOZD in DO, pa tudi manjših poslovnih enot, saj so si to vsekakor zaslužili.

Ob vsakoletnem Dnevu Emone smo izdali slavnostno številko glasila, v kateri smo obširneje predstavili prejemnike nagrad Franca Nebca in visokih jubilejnih nagrad ter seznam vseh zvestih 10, 20, 30 in v zadnjem času tudi 35 in 40 letnih jubilarov.

S spremembo podeljevanja teh jubilejnih priznanj v preteklem letu smo morali žal to navado opustiti.

Prav posebej smo bili pozorni na pojave inovacij in uspešne inovatorje skušali predstaviti v glasilu, vendar smo jih morali na žalost iskati z »lučjo pri belem dnevu« in mimo komisije za inovacije SOZD.

Redno smo objavili rezultate emonskih zimskih in letnih športnih iger in v glasilu so vedno našli prostor prispevki s področja športnih in rekreacijskih dejavnosti v naših organizacijah, kot tudi iz dela in življenja Kluba upokojencev.

Premalo smo pisali v glasilo o delovanju družbeno-političnih organizacij, tako na nivoju SOZD kot v naših OZD, to pa iz preprostega razloga, ker so bile ali neaktivne ali pa nam niso pošiljale zapisov iz svojih sestankov ali prispevkov o svoji dejavnosti.

Vseskozi smo pazili na to, da nismo po nepotrebem objavljali preuranjenih kritik raznih negativnih pojavov v naših organizacijah ali nepreverjenih vesti, da ne bi s tem krnili ugleda naše Emone. Tako v primeru »zadeve Inženiring« nismo sledili senzacionalnim prispevkom v nekaterih javnih občilih, temveč smo po

(Nadaljevanje na 8. strani)

IZ DELA DELAVSKEGA SVETA SOZD EMONA

Sprejet letni načrt naložb

LJUBLJANA, 7. julija - Na seji delavskega sveta SOZD Emona, ki je bila v veliki sejni dvorani poslovne stavbe Emona so delegati končno sprejeli skupni letni načrt investicij.

Tokratna seja je bila pravzaprav nadaljevanje junijske seje ko delegati zaradi nestrižnosti DO Emona Posavje in

DO Merkur Ljubljana letnega načrta niso sprejeli.

Vsklajevalna komisija je na osnovi pomislekov in pripomb pripravila ustrezne dopolnitve. Tako se bo za organizacije, ki bodo v letošnjem letu imele statusne spremembe izračunavala obveznost na osnovi uveljavljanja teh sprememb. Po spre-

jetem letnem načrtu se bodo združila le sredstva za realizacijo investicij v teku in novo začeti investicij v skladu s sprejetim letnim načrtom.

Na tokratni, sicer zelo kratki, seji so delegati sprejeli poročilo o reorganizaciji doslej največje emonske delovne organizacije Merkur,

imenovali za novega predsednika odbora za osebne dohodke in kadrovske politiko Franca Molana, sprejeli popravke analitičnih ocen poslovnih organov in sprejeli informacijo, da se je na razpisano mesto podpredsednika za notranjo trgovino in trženje prijavil kandidat, ki izpolnjuje pogoje razpisa. Dokončno imenovanje bo po pridobitvi vseh potrebnih mnenj in soglasij, opravljeno na naslednji seji.

Pavel G.

NOVA NALOŽBA KOPRSKE JESTVINE

Market v Ankaranu odprt

ANKARAN, 28. junija - V turističnem naselju Ankaranu pri Kopru je delovna organizacija Emona Jevstina slovesno odprla, prav v samem centru naselja, večjo samopostrežno trgovino z bifejem in manjšo restavracijo. Slovesni otvoritvi so prisostvovali predstavniki koprskih občine, poslovodnega odbora sozda Emona in njenih delovnih organizacij, predstavniki izvajalcev gradbenih del, družbenopolitičnih organizacij tamkajšnje Krajevne skupnosti ter številni krajanj.

Slavnostni govornik je bil Božo Ostanek, direktor delovne organizacije Emona Jevstina, ki je po uvodnih pozdravnih besedah spregovoril o delu, dosežkih, težavah ter o nadaljnjih prizadevanjih in načrtih njihove delovne organizacije. Med drugim je dejal:

»Le redko je slišati o trgovini in o delavcih, ki delajo v njej, kaj pohvalnega, ker je bilo vkoreninjeno v zavesti celotne družbe, da je ta dejavnost tujek za obstoječi družbeno-ekonomski sistem, in jo je potrebno zato postaviti na rob ekonomskih dogajanj.

Prav zaradi takih pojmovanj, in poslabševanje pogojev dela od leta 1971 dalje, smo morali v trgovini uporabiti vsa ekonomska znanja in nam bo zato v obdobju, ki prihaja nekoliko lažje kot tistim, ki so ves ta čas uživali, če se tako izrazim, družbeno podporo.

V vsej zgodovini Emona Jevstine zasledimo kontinuirano rast in razvoj. Po izraziti recesiji v letih 1982 in 1983, ko so nas bremenile tudi visoke obveznosti za kredite, ki so bili najeti za center na Markovcu, ki bi v tem trenutku stal najmanj 300 milijard dinarjev, smo se v letih 1984

ih 1985 finančno konsolidirali, tako da od tega leta naprej skoraj ne poznamo kreditov, in se razvijamo izključno na lastni razvojni sposobnosti.

V letu 1986 smo odprli manjši market v Pridvoru, lani pa market v stanovanjskem naselju Livade v Izoli. Vzoredno s temi gradnjami pa smo pričeli s pripravami dokumentacije za samopostrežnico, ki jo danes odpiramo tu v Ankaranu.

Pričakovani smo, da bo vse steklo hitro in brez kakšnih problemov, saj združeno delo izdatno finansira vse institucije, ki se ukvarjajo z načrtovanjem prostora in z zagotavljanjem infrastrukture. Sedaj, ob koncu vse del pa ugotavljamo, da smo največ naporov, energije, denarja in časa morali vložiti prav pri prebijanju ovir - naše administracije kjer je vsak hotel primakniti svoj lonček, lahko bi rekli kar lonec. Izje-

ma pri vsem tem je bil le Sklad za urejanje mestnih zemljišč Koper. V celotni naložbi bo vseh teh stroškov kar polovica, kar je skoraj neverjetno in nedoumljivo, saj smo gradili trgovino, ki je del infrastrukture vsakega urejenega naselja.

Ne glede na vse, tako manjše pomanjkljivosti, ki smo jih spregledali ob projektiranju marketa,

(Nadaljevanje na 2. strani)

V Ankaranu je samopostrežnico simbolično odprla Dora Korošec, ki ima v koprski Jevstini najdaljši delovni staž.

IZ DELA DRUŽBENO POLITIČNIH ORGANIZACIJ

Emonska perestrojka

LJUBLJANA, 8. julija - Predsedniki delavskih svetov, izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata, zveze komunistov in mladine (preko 80 udeležencev) so na današnjem skupnem posvetu obravnavali aktualne probleme pri uresničevanju poslovno in samoupravno dogovorjenih interesov in odnosov ter perspektivah razvoja SOZD Emona in cilju zagotavljanja večje uspešno-

sti poslovanja vseh emonskih organizacij.

Dosedanja organiziranost je že v marsičem preživela. Cilj organizacijske prenovne naj bi bil po besedah v. d. predsednika poslovodnega odbora Mitje Svetelja, da postane Emona tak gospodarski sistem, ki bo z delovanjem po podjetniških načelih, na podlagi določanja pravih ciljev, z izbiro vseh možnosti, ki jih nudijo strokov-

nost, poslovnost, prilagodljivost in sinergija (povezanost) trajno dosegal nadpovprečno donosnost v vseh svojih gospodarskih dejavnostih. Primerjati se moramo ne samo z uspešnimi podobnimi organizacijami v Sloveniji, ampak tudi s podobnimi organizacijami v Evropi in razvitem svetu. Ni dovolj samo primerjanje, naš cilj mora biti ta, da smo boljši od drugih. To seveda ni ne enostavno, niti lahko.

Rast uspešnosti poslovanja se mora zagotoviti s prodajo donosnejših proizvodov, blaga oziroma storitev, s povečanjem prodaje - to dosežemo če smo konkurenčnejši od drugih organizacij ali da gradimo nova prodajna mesta in z zmanjševanjem stroškov.

Ena glavnih slabosti Emone je odločno prenizka produktivnost, kar pomeni, da premalo naredimo ali pa da nas je preveč. To slabost in seveda še vrsto drugih je potrebno takoj pričeti odpravljati.

Udeleženci posveta so se na osnovi slikovite in izčrpane razlage Mitje Svetelja in

zanimivega gradiva, ki je bil poslan vnaprej, seznanili s prednostmi in slabostmi Emone in posameznih dejavnosti.

Iz primerjave z VIPA, HMEZAD, MERX, TIMA, MERCATOR, TIMAV, POMURKA, je razvidno, da smo v večini primerjalnih kazalcev uspešnosti med boljšimi. (Glej tabelo na 2. str.)

Zelo pogosto prepričanje Emonske delavce, da nas drugi podobni sistemi prehitujejo torej le ni utemeljeno. Razmišljanje delavcev o položaju Emone pa je pozitivno in dragoceno - saj kaže, da delavci nismo zadovoljni z obstoječim stanjem in da si želimo boljše, močnejšo, učinkovitejšo, prodornejšo Emona.

To pripravljenost in voljo delavcev, da bo jutrišnja Emona boljša je potrebna TAKOJ izkoristiti.

V bodoči Emoni so lahko le tiste organizacije, ki so pripravljene prispevati k skupnim ciljem gospodarjenja in tudi iz tega skupnega gospodarjenja pridobivati.

Na ravni Emone moramo združevati znanje, ki bo koristilo vsem njenim organizacijam.

Letošnja Emonska jesen bo še vroča - namenjena bo pričetku našega prestrukturiranja - Emonske perestrojke in to v vsaki najmanjši enoti, TOZD, DO in SOZD.

P. G.

Del delovnega kolektiva črnomaljskega E-marketa, ki praznuje 25-letnico.

NOVA NALOŽBA KOPRSKE JESTVINE

Market v Ankaranu odprt

(Nadaljevanje s 1. strani)

ali pa urbanističnih omejitev in togosti, je samopostrežna trgovina kot celota z bifejem in manjšo restavracijo velika pridobitev za delovno organizacijo, še večja pa za krajanje Ankarana, ki v sezoni gosti vedno večje število tako domačih kot tujih turistov.

Omeniti še moram, da je na dosegljivo, lahko rečemo edinem še neurejenem delu Ankarana začel nastajati služnostni center, ki ga lepo zaokrožujejo Emona Commerce z brezarinsko prodajalno, LB Splošna banka Koper in Zavarovalnica Triglav. Ostaja le še želja, da bi zraven zrasla tudi šola in otroški vrtec.

Ko je govoril o drugih prizadevanjih delovne organizacije za boljšo ponudbo je dejal:

»Novi marketi, ki smo jih odprli pa niso bili edine naložbe Emona Jestvine. Postopno obnavljamo vse, na dolgi rok perspektivne objekte. Tako smo samo v le-

tošnjem letu povsem na novo uredili trgovino v Marezigah, te dni pa zaključujemo dela v avtokampu v Izoli. Obnovili smo recepcijo in trgovino, v restavraciji smo zamenjali opremo in uredili šotarišče.

Se v tem letu nameravamo povečati zmogljivosti restavracije na Prešernovem trgu v Kopru.

Na podeželju nimamo široke mreže nerentabilnih trgovin, nekaj izjem pa je le. To kar v nekaterih območjih trgovci odkrivajo kot nekaj izvirnega in revolucionarnega je Jestvina opravila že pred 10 in več leti – da je oddala zasebnikom manjše trgovine na podeželju. Takih primerov je bilo kar precej.

Ob koncu govora se je Božo Ostanek dotaknil tudi novih sprememb v ekonomskem sistemu in vse ostrejših pogojev gospodarjenja, ki narekujejo vse hitrejšo reagiranje pri poslovnih odločitvah. Ker klasični sistem spremljanja poslovnih dogodkov več ne ustreza so se odločili za

Lino Bordon, poslovodja nove samopostrežnice v Ankaranu.

nabavo sodobne računalniške opreme v vrednosti okrog 30 milijard dinarjev.

To jim bo, tako so povedali, omogočilo še boljše spremljanje poslovnih dogodkov in gibanj in na osnovi tega možnost hitrega reagiranja. V pogojih gospodarjenja, ki so že tu, nam ne sme biti nič, kar je doslej uveljavljeno – sveto. Če bo potrebno, bomo nerentabilne programe opuščali in uvajali nove, prilagajali bomo urnike dela dejanskim potrebam, na osnovi naših analiz, ne morda željam posameznikov, temveč večini njih, so povdarili.

»Prepričan sem,« je ob koncu svojega govora dejal Božo Ostanek, »da bo kolektiv Emona Jestvine pridobil na veljavi in ugledu, kolikor bolj se bodo v prihodnje vrednotili elementi kakovosti gospodarjenja in razvoja.«

Vsem zbranim je za njim spregovoril tudi Aldo Gabijel, predsednik komiteja za družbeno planiranje, gospodarstvo in finance

temkajšnje regije, ki je v svojem govoru še posebej povdaril:

»Ankaran je prav gotovo v zadnjem desetletju doživel izredno hiter razvoj, merjen skozi rast števila prebivalcev. Dejstvo je, da je bilo potrebno pričeti ta razvoj celo zavirati, saj je Ankaran že presegal točko, na kateri se je pričelo v zelo drastični obliki kazati neskladja med uostrogom prebivalstva in usposobljeno komunalno, drugo materialno in družbeno infrastrukturo, ki je taka aglomeracija potrebuje. Najbolj vpijajoč je bil ravno problem trgovine pa banke in zavarovalnice, to kar odpiramo danes, oziroma te dni. Seveda ne bi želel zanikati pomena drugih, nam že znanih naložb.

V primeru Ankarana pa nam ne gre zgolj za neposredne interese krajanov, ki so seveda na prvem mestu. Družbena politična skupnost se zaveda, da je to območje turistični center v občini, katerega slika je slika naše dežele. Zaradi tega moramo še kako skrbeti, da se prednostno rešujejo problemi tega naselja, ki so pomembni za razvoj turizma.

Po teh uvodnih in pozdravnih besedah je delavka Dora Korosec, ki ima najdaljši delovni staž v koprski Jestvini prerezala vrvice in tako simbolično odprta vrata nove samopostrežnice.

Nova trgovina resnično zasluži vso pohvalo. Prodajnemu prostoru so namenili 420 kv. metrov, bifeju in restavraciji pa dobrih 100 kv. metrov. Celotna naložba je veljala 85 starih milijard, preračunano na današnji dan. Poslovodja Lino Bordon, ki dela v Jestvini že 27 let nam je povedal, da bo skupaj zaposlenih 27 delavcev od tega v trgovini 15, v bifeju in restavraciji 8 delavcev, v mestnici pa trije mesarji. Založenost trgovine je taka, da skoraj ne bo nobene potrebe hoditi gospodinjam v bližnji Koper po živila in tiste drobne predmete, ki jih potrebujemo v vsakdanjem gospodinjstvu.

V restavraciji, ki sodi v okvir marketa je 36 sedežev, 20 pa jih je še na terasi pred bifejem kjer gostje lahko posede pod številnimi sončniki.

Z. G.

HOTELI POROČAJO

Prizadevamo si za uspešnost

V času, ko večina delavcev naše Emone misli na dopust, se za njihove kolege iz Emona hotelov pričel iz Emona glavna turistična sezona. Sezona v lanskem letu je bila zelo uspešna, saj smo ustvarili en milijon nočitev, od tega pa je bilo preko 51 odstotkov ustvarjenih na tujem tržišču. Naše aktivnosti so tako usmerjene za zagotovitev kvalitete uslug, saj so le-te pomemben motiv za vsakega gosta.

Portoroški hoteli, to so hoteli Bernardin in Riviera pa so dosegli kar 86 odstotkov nočitev tujih gostov. Ker so nas gostje lani in prejšnja leta opozarjali na dolge vrste pri vstopu v našo državo, na slabe ceste, neprimerne odpiralne čase prodajaln, na previsoke cene hrane in pijače, za nas pa najpomembnejše – na privlačnost, ponudbo drugih emitivnih tržišč, še posebej Španije, Grčije in Turčije, smo poizkusili spremeniti tisto, kar je v naših močeh. Zato smo v izvensezonskem času dodatno izobraževali kadre v Čatežu, Stajerskem in Obali, in to tako za pridobivanje višje stopnje kvalifikacije kot tudi za dodatno znanje tujih jezikov. Prav tako smo našo ponudbo poizkusili popestriti z novimi vsebinami, saj smo razpoložljiva finančna sredstva usmerili v opremo posameznih prodajnih mest in jih s tem naredili pestrejši, zanimivejši in seveda konkurenčnejši.

Kljub temu, da je tako slovensko kot tudi jugoslovansko turistično gospodarstvo koncem maja beležilo osip turistov, saj je bilo po neuradnih podatkih v naši republiki okoli 15 odstotkov nočitev manj, pa je bilo ustvarjenih v vseh naših hotelih kar 5 odstotkov nočitev več kot v enakem obdobju lanskega leta. Takšni rezultati so vendarle potrditev naše usmeritve v stalno prisotnost na propagandno-prodajnih akcijah doma in v tujini, še predvsem pa na različnih turističnih borzah in sejnih, kjer v večini akcij nastopamo skupaj z DO Emona Globtour. Pri tem pa moramo le povdariti, da naše prodajne službe v prognozah za nadaljni potek turistične sezone ne predvidevajo lanskoletnih

Z. G.

rezultatov, saj je zanimanje za Jugoslavijo kot destinacijo dosti manjše kot prejšnja leta, vendar ocenjuje mo, da bodo naše stalne in dodatne aktivnosti prispevale k temu, da bo osip nočitev tujih gostov v naših hotelih le manjši kot v ostalem delu turističnega gospodarstva.

V temeljni organizaciji Hoteli Bernardin je dosežanje polnjenosti hotelskih kapacitet bilo z 215 dnevi stoođstotne zasedenosti, kar je najboljši rezultat polnjenja v Slovenskem primorju in Istri kot celoti. Ta rezultat pomeni, da je bil hotel od vseh 365 dni v letu stoođstotno zaseden kar 215 dni, kar v nadalje tudi pomeni, da je bil ta sezonski hotel stoođstotno zaseden 7 mesecev v letu.

Tem rezultatom so se zelo približali tudi naši hoteli Riviera, ki so tako kot Hotel Bernardin sezonskega značaja in so imeli stoođstotno zasedenost 201 dan. Mestni hoteli (Evropa Celje, Slavija Maribor, Slon, GH Union in Holiday Inn Ljubljana) bodo letos ustvarili približno enake rezultate pri nočitvah kot v lanskem letu, enako pa ocenjujemo tudi v Termah Čatež.

Kljub dokaj ugodnim predvidevanjem glede fizičnega obsega prodaje, pa ne moremo pričakovati v temeljni organizaciji Hoteli Bernardin pozitivnega poslovnega rezultata, saj obveznosti iz inozemskega kredita zaradi visokih tečajnih razlik presegajo možnosti samostojnega pokrivanja s strani temeljne organizacije same.

Tako moramo ob koncu leta ugotoviti, da kljub vsem prizadevanjem in popestritvam (od novega bistroja »Pri slonu«, recepcije v Unionu, preureditvi gostinskih prodajnih mest v Bernardinu in Rivieri, adaptaciji gradu Mokrice, pa do nove čistilne naprave za bazene v Termah) bo uspeh našega poslovanja v glavnem odvisen od zmanjšanja tujih gostov za bivanje v Jugoslaviji. Ker obstoječi bookingi kažejo trend upadanja tega zanimanja, pa moramo pričakovati, da bo druga polovica letošnjega leta le manj uspešna od prve.

M.D.

Slovesne otvoritve nove samopostrežnice v Ankaranu se je udeležil tudi Franc Molan (v sredini) podpredsednik poslovnega odbora SOZD Emona.

NAŠI JUBILEJI

Market v Ihanu 15-letnik

IHAN, 30. junija – Pred petnajstim leti – točno povedano 16. junija 1973 leta je Emonina Maloprodaja v Ihanu, ki sodi v okvir domžalske občine, odprla manjšo samopostrežno trgovino.

Samopostrežnice so se najbolj razveselile ihanske gospodinje in krajanje iz bližnjih zaselkov Bišče, Štude, Zaboršta in Brda, saj jim je občutno skrajšala pot do trgovin v Domžalah, Dolskem ali celo v Ljubljano.

Samopostrežnica se stiska v spodnjih prostorih zasebne hiše in meri 68 kvadratnih metrov. Kljub majhnosti je trgovina dobro založena, tako z živili, kot tu-

ljem opravlja zaupano delo, meni le, da je papirnate vojske malce preveč.

»V marketu nas je skupaj zaposlenih sedem. Same ženske smo, moškega nimamo niti za vzorec,« je povedala poslovodkinja Anica.

»Tri smo prišle iz marketa na Viru. Večinoma so mlajše trgovke, od samega začetka, od ustanovitve trgovine ni več nobene, dobro se razumemo in si med seboj pomagamo. Problemov praktično sploh nimamo. Plan prometa dosegamo in celo presega mo. Lanskoletni načrt prodaje smo presegli, letos gre malce težje. Kupna moč upada zato mora-

Na Viru smo Virjanke

Eva Mesič, prodajalka na delikatesnem oddelku ihanskega marketa je tudi prišla semkaj iz marketa na Viru.

»Torej ste tudi vi Virčanka.« »Virjanka sem,« nas je hitro popravila. »Tako pravimo pri nas na Viru. K Emoni sem prišla pred desetimi leti, da se izučim za trgovko. Ta poklic me je veselil. Rada delam z ljudmi. Še posebno sem zadovoljna če je delikatesni oddelk dobro in pestro založen. Takrat je prijetno prodajati saj imam kaj ponuditi.

Ne morem trditi, da založenost ni dobra, menim pa, da bi bila lahko še boljše. Prepričana sem, da je vsak kraj specifičen. Kar gre dobro v prodajo tu, ne gre tam, in obratno. Pogledj, tu v Ihanu siri ne gre tako kot naprimer na Viru. V Ihanu gre dobro v prodajo le ementeler, gauda sir, edamer in pakirani siri kot naprimer MZ, Zdenka sir in podobno. Gorgonzole ali podobnega sira ne bi prodala tukaj niti grama.

Kaj nam primanjkuje? Zeleli bi več mesnin, kot so naprimer suhe krawce, prekajena rebra in podobno. Prekajeni svinjski jeziki grejo dobro. Govejih niti ne naročim, so predragi. Veste, tukaj ljudje veliko koljejo doma in zato naprimer po kranjskih klobasah ni nobenega povpraševanja,« je povedala Eva. Verjeli smo ji saj ima dolgoletne izkušnje, te pa izmodrijo človeka.

Od otroške negovalke do trgovke

Jože Keržan se iz 2 kilometra oddaljenega Zaboršta s kolesom že peto leto vozi na delo v Emoni. Štiri leta se je vozila v market na Viru, sedaj pa že dobro leto v Ihan.

»Trgovskega poklica sem se učila v veleblagovnici Napredek v Domžalah. Ko sem naredila končni izpit sem si morala poiskati delo. Pojdi in si ga poišči, so rekli.

Zaposlila sem se v Emoninem marketu na Viru, pred dobrim letom pa sem prišla sem v Ihan. Tudi Mesičeva in poslovodkinja Anica sta prišli od tam.

Moja prvotna želja še v osnovni šoli je bila, da bi postala otroška negovalka v vrtcu. Pa kaj, človek obrača, življenje pa obrne. Veli-

ko mojih prijateljic v šoli se je odločilo za trgovski poklic, pa je potegnilo še mene. Sedaj ga ne bi menjala za noben denar. Človek se na neko delo privadi in mu počasi priraste k srcu. Tu največ delam na blagajni. Pri tem delu je potrebna izredna pazljivost, posebno sedaj, ko se cene tako pogosto menjajo,« je povedala Jože Keržan, ena od štirih trgovk dopoldanske izmene v ihanskem marketu. Kmalu bo odšla domov v Zaboršt, kjer jo že težko pričakujete dva njena fantka, ki skupaj premoreta komaj sedem let in sta njena največje veselje.

Medtem, ko smo se mi pogovarjali je prodajalka in blagajničarka Vesna Pavšek skrbela v prodajalni, da je delo teklo dalje in da so bili kupci skrbno in dobro postreženi. Ura je šla na dvanajsto zato jih ni bilo veliko, mi pa nismo imeli preveč slabe vesti, da smo jih oškodovali pri prometu.

To je le majhen utrinek iz življenja enega najmanjših Emoninih marketov, ki bo čez tri leta postal polnoleten, ko bo star osemnajst let. Kljub temu, da je majhen dobro izpolnjuje svoje poslanstvo v oskrbi tamkajšnjih prebivalcev.

Ob njihovem jubileju jim gre do vse naše čestitke.

Z. G.

Market Emona v Ihanu, ki je že dopolnil 15 let.

di s tistimi drobnimi predmeti iz neživilskega asortimana, ki so v vsakdanjem življenju še kako potrebni, pa naj gre za zobotrebce, baterije, igle, sukanec, kozarce, izdelke iz porcelana, milo, čistilna sredstva in še bi lahko naštevali.

Trgovino vodi in za njo skrbi poslovodkinja Anica Markotič, ki v Emoni dela že dobrih 13 let.

Domačinka je, pravzaprav Domžalčanka. Še zelo mlada, v osnovno šolo je šla s šestimi leti, se je na Viru v Emoninem marketu izučila trgovske stroke. Vzljubila je ta poklic in pravi, da bi se zanj ponovno odločila. Ob delu se je nadalje izobraževala. Lani je v Emoni končala poslovodsko šolo. Že na Viru je bila štiri leta namestnica poslovodje, po končani šoli pa so ji zaupali delo poslovodje v Ihanu. Z vse-

mo sproti dopolnjevat asortiman z novimi artikli, da je ponudba pestrejša in zanimivejša za kupce.

Vsako sredo nam pripeljejo blago iz blagovnega centra. V ponudbi imamo tudi sveže meso, vendar samo pakirano. Piščance dobivamo od ljubljanske Jate, mesnine pa od našega MIZ-a in od kamniške Kočne, kruh pa nam pripeljejo od Žita, iz pekarnice na Šmartinski cesti.

Kakšnih problemov nimamo. Težave imamo le z embalažo od piva in mineralne vode. Menim, da bi bila idealna rešitev mrežasta ograda z vrati, da bi se zaklepala. Nepoklicani si tako ne bi mogli »izposoditi« gajbice s steklenicami. S tako rešitvijo bi izdatno razbremenili priročno skladišče kjer bi lahko imeli drugo blago,« je povedala poslovodkinja Anica.

Sozd Emona v primerjavi z istovrstnimi SOZD

Kazalci uspešnosti	R		A		N		G	
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Indeks rasti CP	Vipa 235	Hnezad 229	EMONA 225	Merx 228	Tima 218	Mercator 214	Timav 214	Pomurka 209
Indeks rasti dohodka	Vipa 250	Hnezad 242	EMONA 239	Merx 229	Tima 227	Pomurka 220	Mercator 217	Timav 216
Indeks rasti akumulacije	Vipa 357	Merx 338	Hnezad 230	EMONA 205	Tima 204	Pomurka 184	Mercator 166	Timav 123
Indeks rasti sredstev za reprodukcijo	Vipa 335	Merx 299	Hnezad 270	EMONA 244	Tima 238	Pomurka 220	Mercator 191	Timav 190
Indeks rasti števila zaposlenih iz ur	EMONA 104	Vipa 104	Merx 103	Mercator 102	Pomurka 101	Tima 101	Hnezad 101	Timav 99
Čisti OD na delavca mesečno (din)	281.110	264.392	263.943	263.863	259.823	248.070	247.130	244.956
Dohodek na delavca 000 din	9,661	8,613	8,538	8,454	8,420	8,397	8,252	8,138
Dohodek na PUPS %	Merx 63,9	Tima 59,9	Mercator 50,18	EMONA 49,92	Hnezad 45,0	Vipa 43,85	Pomurka 41,05	Timav 37,75
CP na porabljena sredstva %	Timav 128,9	EMONA 120,6	Tima 119,2	Hnezad 118,5	118,47	117,8	116,9	115,2
Akumulacija v dohodku %	Pomurka 16,10	13,60	12,91	12,90	12,31	12,10	9,20	7,34
Stopnja akumulativne sposobn. %	Merx 8,20	Tima 7,20	EMONA 6,80	Pomurka 6,60	6,18	5,85	3,46	3,30
Stopnja reproduktivne sposobn. %	Vipa 13,68	13,60	EMONA 12,81	Pomurka 12,70	Mercator 12,39	Merx 11,40	Hnezad 11,20	Timav 6,26

IZ RADA RADNIČKOG SAVETA SOUR EMONA

Usvojen godišnji program investicija

LJUBLJANA, 7. jula – Na sednici radničkog saveta SOUR-a Emona, koja se je održala u velikoj dvorani za sednice, u poslovnoj zgradi Emone, delegati su konačno usvojili zajednički godišnji program investicija.

Ova sednica bila je u nekom smislu nastavak prethodne sednice, kad delegati radi naslaganja RO Emona

Posavje in RO Merkur Ljubljana ovaj program nisu usvojili.

Komisija koja je imela za datak da ova različita mišljenja uskladi pripremila je odgovarajuće dopune. Tako će se za organizacije kod kojih že u ovoj godini doći do statusnih izmena obaveze izračunavati na osnovu uvažanja ovih izmena. Prema usvoje-

nom godišnjem programu udruživati će se sredstva samo za realizaciju investicija u toku i nanovo otpočetih investicija, u skladu sa usvojenim godišnjim programom.

Na ovoj kratkoj sednici delegati su takođe prihvatili izveštaj o reorganizaciji do sada najveće Emonine radne organizacije Merkur, imenovanog novog predsednika odbora za lične dohotke i ka-

drovsku politiku Franca Molana, usvojili ispravke analitičkih ocena poslovnih organa bili poznati da se je za potpredsednika za unutrašnju trgovinu prijavio kandidat koji zadovoljava uslove raspisa. Imenovan će biti, nakon što se dobija sve potrebne soglasnosti i mišljenja, na narednoj sednici.

Pavel G.

HOTELI IZVEŠTAVAJU

Trudimo se da budemo uspešni

Kad se većina radnika Emone bavi mišlju kamo otići na godišnji odmor za većinu radnika Emona Hotela otpočinje prava turistička sezona. Prošlogodišnja sezona bila je jako uspešna, zabeležili smo milion noćenja, od čega 51 odsto inostranih. Tako smo naše aktivnosti usmerili u obezbeđenje kvalitetnih usluga, koje predstavljaju značajan motiv za svakog gosta.

Portoroški hoteli, Bernardin i Riviera ostvarili su čak 86 odsto noćenja inostranih gostiju. Lanske, a i proteklih godina, gosti su nas upozoravali na duge automobilske kolone prilikom prelaska naše državne granice, na loše puteve, neprikladno radno vreme trgovina, na previsoke cene hrane i pića, a za nas možda najvažnije, na atraktivnost drugih tržišta, naročito Španije, Grčke in Turske. Nastojali smo pokrenuti, izmeniti ono što je u našim moćima. Zato smo se u izvansezonskom periodu posvetili dopunskom obrazovanju kadrova u Čatežu, na štajerskom i obalnom području. Organizovali smo sticanje višeg stepena kvalifikacije uz dopunsko učenje stranih jezika. Našu ponudu smo obogatili novim sadržajem, slobodna finansijska sredstva namenili smo za opremu pojedinih prodajnih mesta, time ih napravili bogatijim, atraktivnijim.

Iako je turistička privreda u Sloveniji, kao i u celoj Jugoslaviji, zabeležila određeni osip turista, prema neslužbenim podacima u našoj republici je ostvareno za oko 15 odsto noćenja manje nego u istom lanskom periodu, u našim je hotelima bilo čak ostvareno za 5 odsto noćenja više nego lanske godine. Ovi rezultati predstavljaju nekakvu potvrdu našega natanjanja da budemo stalno prisutni na propagandno-prodajnim akcijama doma i u ino-

stranstvu, a naročito na raznim turističkim berzama i sajmovima, na kojima u većini akcija nastupamo zajedno sa radnom organizacijom E-Globtour. Naše prodajne službe u prognozama za turističku sezonu ne predviđaju ostvarivanje prošlogodišnjih rezultata. Interes za Jugoslaviju, kao turističku destinaciju, je znatno manji od prošlogodišnjeg. Ipak mislimo da će naše stalne i dopunske aktivnosti uroditi rezultatom, te da će osip noćenja stranih gostiju u našim hotelima biti niži nego u ostalom delu turističke privrede.

U osnovnoj organizaciji Hoteli Bernardin dosadašnje popunjenost hotelskih kapaciteta iznosila je 215 dana stoprocentne zauzetosti, što predstavlja najbolji rezultat popunjenosti u Slovenačkom primorju i Istri, gledano u celini. Znači da je ovaj hotel od 365 dana u godini bio 100-procentno zauzet 215 dana, odnosno stoprocentno popunjen 7 meseci u godini.

Takvim rezultatima približili su se i naši hoteli Riviera, koji su kao i Bernardin sezonskog karaktera. Bili su stoprocentno popunjeni 201 dan u godini. Hoteli u gradovima (Evropa Celje, Slavija Maribor, Slon, GH Union, Holiday Inn u Ljubljani) imati će približno jednake rezultate prošlogodišnjima, što se tiče noćenja. Približno jednako predviđamo i za Terme Čatež.

Iako su predviđanja u vezi fizičkog obima prodaje prilično povoljna ipak u osnovnoj organizaciji Hoteli Bernardin ne možemo očekivati pozitivne poslovne rezultate, budući da obaveze inostranih kredita, radi visokih kursnih razlika, prevazilaze mogućnosti samostalnog pokrivanja.

Tako moramo na kraju utvrditi da usprkos svim našim nastoja-

njima i bogaćenju ponude (novi bistro u Slonu, recepcija u Unionu, preuređenje ugostiteljskih prodajnih mesta u Bernardinu i Rivieri, adaptacija zamka Mokrice, do nove naprave za pročičavanje za bazen u Termama) ipak će uspeh našeg poslovanja

u prvom redu zavistiti od interesa stranih gostiju za boravak u Jugoslaviji.

Obzirom da postojeći booking pokazuje trend opadanja ovog interesa moramo očekivati da će druga polovica godine biti manje uspešna od prve.

M. D.

NAKON REFERENDUMA

Tri nove Emonine radne organizacije

LJUBLJANA – 1. jula – Radnici naše najveće radne organizacije Emona Merkur su na referendumima od 13. do 27. jun odlučili da će od 1. jula raditi u novim radnim organizacijama jedinstvene strukture –

- RO EMONA MERKUR, LJUBLJANA
- RO TRGOVSKA HIŠA MAXIMARKET, LJUBLJANA
- RO SUPERMARKET OSIJEK

U sastavu dosadašnje organizacije Merkur nalazila su se 4 00UR-a: Maloprodaja, TH Maximarket, Supermarket Ljubljana i Supermarket Osijek. U radnoj organizaciji Merkur bilo je zaposleno 2053 radnika.

Rezultati referenduma su sledeći:

u OOUR Maloprodaja je od 1009 glasača ZA glasalo 855 radnika,

u OOUR TH Maximarket od 624 glasača ZA je glasalo 524 radnika,

u OOUR Supermarket Ljubljana je od 174 glasača ZA novu organizaciju glasalo 155 radnika, u OOUR Supermarket Osijek

je od 176 radnika ZA glasalo 151 radnika.

Od ukupno 2053 radnika u Merкуру je za nove organizacije glasalo 1685 radnika, odnosno 82 odsto zaposlenih.

Na referendumu su se radnici izjasnili o usvajanju Samoupravnog sporazuma o novoj organizovanosti OOUR.

Značajna izmena je da su Maximarket i Supermarket Osijek postale samostalne radne organizacije, te naročito da su se u novu radnu organizaciju jedinstvene strukture Emona Merkur udružili dosadašnje osnovne organizacije Maloprodaja i Supermarket Ljubljana, te da se ukidaju zajedničke službe. Radnici zajedničkih službi raspoređeni su na nove zadatke od 1. jula u radnoj organizaciji Merkur i TH Maximarket.

Nova organizovanost pružiti će veće mogućnosti uspešnijeg poslovanja, smanjenja troškova, ukidanje dvostrukog obavljanja nekih poslova, u prvom redu veću elastičnost u prilaganju promenljivim uslovima privredivanja, koji su u svakom dana složeniji.

Pavel Groznik

IZ IZVEŠTAJA ANALITIČARA I PLANERA

Kako smo poslovali

U informaciji o poslovnim rezultatima za prvi kvartal 1988. nastojali smo prikazati najznačajnije podatke o poslovanju OUR udruženih u SOUR Emona. Radi realnije usporedbe podataka sa istim lanskim periodom, izdvojili smo podatke koji su se odnosili na OOUR Dekon, prethodno na sastavu RO Angropromet Cuprija, koji se je izdvojio iz RO i SOUR-a 30. 6. 1987, i OOUR Centromerkur, koji je bio u sastavu RO E Merkur Ljubljana, a koji se je izdvojio iz RO, odnosno SOUR-a 31. 12. 1987.

Finansijski pokazatelji za SOUR kao celinu odražavaju:

● Sezonski karakter nekih naših delatnosti, u obalnim hotelima, u turističkoj agenciji Globtour, te u nekim poljoprivrednim delatnostima. Budućnost da se u hotelskoj i turističkoj delatnosti pretežno deo izdatka (lični dohoci, doprinosi) obzirom na propise ne mogu vremenski razgraničavati, u periodičkom obracunu prikazani rezultati ne pokazuju realno privredno stanje.

● Intervencione mere sprovedene u novembru prošle godine koje su bile na snazi do kraja maja 1988, u nekim su proizvodnim delatnostima radi disproporcija u cenama imale za posledicu lošije poslovne rezultate (obe svinje, gojske farme, Mlekarna Ptuj, i još neke druge proizvodne organizacije). Izmene u kamatnim stopama i nedostatak sopstvenih obrtnih sredstava u nekim OOUR-ima suštinski su uticali na lošiji finansijski rezultat, obzirom da su se izdaci za kamate u prethodnom istom periodu prošle godine povećali sa indeksom 384 (ukupni prihod sa indeksom 260).

● Izmjenjen obračunski sistem 1. 1. 1988 (u vezi preraspoređenja

doprinosu – deo doprinosa koji su prethodno bili obračunavani iz dohotka preraspoređio se na teret bruto ličnih dohotaka) imajo je za posledicu relativno povećanje čistog dohotka. Akumulacija se nije odgovarajuće povećala, odnosno računajući sa većim kamatama, čak se je relativno umanjila.

● Podaci o rezultatima poslovanja za SOUR kao celinu detaljnije su prikazani u gornjoj tabeli. Ukupan prihod se je povećao sa indeksom 260. Mislimo da su se cene naših proizvoda odnosno robe koju prodajemo (zanemarlvišći porez na promet) povećale približno sa indeksom 256. Fizički obim prometa odnosno proizvodnje se je povećao za 4 odsto, broj zaposlenih za 3 odsto, što predstavlja povećanje fizičke produktivnosti rada za 1 odsto.

U vezi poreza na promet (koji nije obuhvaćen u ukupnom prihodu) zanimljiv je podatak za Maximarket Ljubljana da je u prvom kvartalu 1987. ovaj porez u odnosu na ukupan prihod iznosio 12,42 odsto, dok je u istom periodu 1988. iznosio 15,3 odsto, što predstavlja relativno povećanje za 23 odsto, odnosno ukupan prihod je u ovom OOUR porastao sa indeksom 221, a porez na promet sa indeksom 273. Prihodi na stranim tržištima, bazirajući se na tekucem kursu porasli su sa indeksom 441. U Sloveniji je ovaj indeks 326. U dolarskoj vrednosti indeks povećanja izvoza je 167, te isto toliko na konvertibilnom području. Ostvaren indeks izvoza na konvertibilno područje u Sloveniji je 149.

Utrošena sredstva porasla su sa indeksom 256, za 4 poena manje od ukupnog prihoda. Razlog ovom zaostajanju (što pozitivno

utiče na porast ostvarenog dohotka) je da je nabavna vrednost trovačke robe rasla sporije od ukupnog prihoda (indeks 245 nešto više marže). U trgovini na veliko povećale su se razlike u ceni sa 10,32 na 11,84 odsto, u poređenju sa istim lanskim periodom, u trgovini na malo sa 15,89 na 16,02 odsto. Ostali materijalni i drugi poslovni troškovi t. j. naročito sirovine u proizvodnim delatnostima povećale su se sa većim indeksom (299).

Ukupna amortizacija (zakonska, ubrzana, revalorizaciona) povećala se je sa indeksom 22, što se pozitivno odražava na rast dohotka. Ekonomski gledano to je negativno, obzirom da rast amortizacije ne sledi stopi inflacije. Drugim rečima, znači da crpemo svoju substancu.

O izdvajanjima iz dohotka za poreze, doprinose, lične dohotke i akumulaciju bilo je reči već na početku. Dodali bi samo to da sredstva za poslovni fond rastu sa indeksom 190, koji je znatno niži od ukupnog prihoda i inflacije. Ukupni gubici rasli su sa indeksom 189, sporije od ukupnog prihoda i inflacije. Indeks rasta gubitaka u SR Sloveniji je 209.

● Zalihe i nenaplaćena realizacija značajan su pokazatelj poslovanja. Podaci o prosečnim zalihama i koeficijentima za SOUR kao celinu pokazuju da se je prosečna vrednost zaliha povećala sa indeksom 247, u odnosu na isti period lanske godine, što je u poređenju sa porastom ukupnog prihoda za 13 indeksnih poena manje od ukupnog prihoda, odnosno koeficijent je porastao sa 9,8 na 10,4.

Isti učinak imaju nenaplaćena potraživanja. Navodimo samo podatke nenaplaćene realizacije

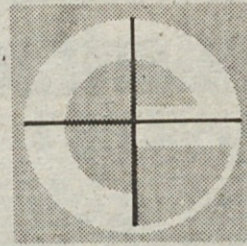
za SOUR kao celinu. U prvom kvartalu prošle godine je nenaplaćena realizacija iznosila 1.999 miliona dinara, t. j. 2,2 odsto ukupnog prihoda, dok u prvom kvartalu ove godine iznosi 6.457 miliona dinara (indeks 323), sa udelom u ukupnom prihodu od 2,7 odsto. Poboľšanje ovoga predstavlja jedan od osnovnih uslova poboljšanja poslovnog rezultata. To je zbog visokih kamata i sve veće opšte nelikvidnosti.

● Podaci o naplaćenim i podmiranim kamatama za SOUR kao celinu pokazuju da su OUR-i Emone u prvom kvartalu izdvojili za kamate 10.994 miliona dinara, za 284 odsto više od istog lanskog perioda, iako je ukupan prihod porastao samo za 160 odsto. Naplaćene kamate u istom kvartalu ove godine bile su za 321 odsto više nego lani. Razlika između naplaćenih i podmiranih kamata iznosila je u ovom kvartalu 2.678 miliona dinara. Pretežni deo pozitivne razlike otpada na OOUR Maloprodaja, Maximarket, OOUR Preharna Blagovni center.

● Neto lični dohoci u prvom kvartalu iznosili su u Emone prosečno 454.754 dinara mesečno po zaposlenome. U poređenju sa istim periodom lanske godine povećali su se sa indeksom 255. U Sloveniji je indeks rasta ličnih dohodaka u privredi iznosio 248,1, te je prosečni neto lični dohodak iznosio 455.987. Ovaj podatak pokazuje da se naši dohoci postepeno ipak približavaju proseku slovenačke privrede.

● Ograničenje ličnih dohodaka u smislu interventnih zakona donesenih u protekloj godini bilo je na snazi takođe u prvom kvartalu ove godine, dakle za period koji je predmet ovog izveštaja.

E. I.

informator

Srpskohrvatski prilog

Vest iz OOUR Globus PJ Čačak

Tragičan udes Emoninih radnika

Duboko nas je sve u OOUR Globus potresla vest da se je 5.7. u jutarnjim časovima na putu Kruševac Kraljevo, kod sela Stulač dogodio tragičan saobraćajni udes u kojem je izgubilo živote dvoje radnika Emone iz Poslovne jedinice u Čačku – Miša Kostić vozač kamiona i Velina Pantović, radnica u PJ Čačak.

Sudar kamiona-hladnjače i autobusa bio je tako žestok da je vozač Miša Kostić bio mrtav na licu mesta, dok je saputnica Velina Pantović podlegla ozledama istog dana u beogradskoj bolnici, kamo je bila dovezena nakon udesa.

Oboje Emoninih radnika bilo je zaposlenih u Emone od 1976. godine. Miša Kostić je ostavio za sobom ženu i maloletnu kćerku, 13-godišnju Jasminu. Za Velinom Pantović ostao je muž i dvoje punoletne dece, sin i kćerka.

Sudbonosnog dana su se Emonini radnici vraćali sa terena u Poslovnu jedinicu u Čačku natovoreni pečurkama.

Nenadani gubitak marljivih i dugogodišnjih radnika Emone teško je pogodio sve radnike sektora za otkup i pripremu robe za izvoz, a naročito najuže saradnike u Poslovnoj jedinici u Čačku.

Ubeđeni smo da će se solidarnost, kao i do sada više puta u Emone, i ovaj put iskazati i priskočiti na pomoć.

Porodicama pokojnika izražavamo našu iskrenu i duboku sućut.

Saradnici iz Globusa

IZ RADA DPO

Perestrojka u Emone

LJUBLJANA, 8. jula – Presednici Radničkih saveta, Izvršnih odbora osnovnih organizacija sindikata, Saveza komunista i omladine (više od 80 učesnika) posvetili su se na današnjem savetovanju aktuelnim problemima na području ostvarivanja poslovno i samoupravno dogovorenih interesa i odnosa, kao i perspektivama razvoja SOUR Emona, u cilju obezbeđenja veće uspešnosti poslovanja svih Emoninih organizacija.

Dosadašnji oblik organizacije je u nekim pogledima zastareo. Cilj nove organizacije bio bi, prema rečima v.d. predsednika poslovnog odbora Mitje Svetelja, da Emona postane takav privredni sistem koji će delujući na preduzetničkim principima, na osnovu definisanja pravih ciljeva, odbirajući sve mogućnosti, koje pruža stručna rad, poslovnost, prilagodljivost i sinergija (povezanost) trajno postizati natprosečnu unosnost u svim svojim privrednim delatnostima. Moramo se usporediti ne samo sa uspešnim sličnim organizacijama u Sloveniji, već i sa sličnim organizacijama u Evropi i razvijenom svetu. Niti nije dovoljna sama usporedba, naš cilj mora biti da budemo bolji od drugih. A to nije ni jednostavno, ni lako.

Rast uspešnosti poslovanja moramo obezbediti prodajom unosnijih proizvoda, robe odnosno usluga, povećanjem prodaje – to ćemo postići ako budemo konkurentniji od drugih organizacija, ili gradeći nova prodajna mesta i smanjujući troškove. Jedna od najvećih nedo-

stataka Emone je odlučno prenika produktivnost, što znači ili da premalo napravimo, ili da nas ima previše. Ovaj nedostatak, kao i niz drugih moramo početi uklanjati.

Učesnici savetovanja su se iz iscrpnog i nazornog obrazloženja Mitje Svetelja, kao i gradiva koje im je bilo prethodno poslano, upoznali sa prednostima i nedostacima Emone i pojedinih delatnosti.

Usporedba sa organizacijama VIPA, HMEZAD, MERX, TIMA, MERCATOR, TIMAV i POMURKA pokazuje da smo u većini pokazatelja uspešnosti među najboljima.

Često mišljenje Emoninih radnika da nas drugi, slični sistemi pretiču, dakle, nije opravdano. Razmišljanje radnika o položaju Emone je pozitivno i dragoceno – pokazuje da radnici nisu zadovoljni sa postojećim stanjem, da žele bolje, jaču, efikasniju i prodorniju Emone. Ovu spremnost i volju radnika, da sutrašnja Emona bude još bolja posebno je ODMAH iskoristiti.

U budućoj Emone mogu biti samo one organizacije koje su spremne dati svoj prilog zajedničkim ciljevima privredivanja, i u tom zajedničkom privredivanju ostvariti dobit.

Na nivou Emone moramo udruživati znanje, koje će koristiti svim njenim organizacijama. Ovogodišnja Emonina jesen biti će vruća – namenjena će biti počecima našeg prestrukturisanja – Emonina perestrojka, i to u svakoj, najmanjoj jedinici, OOUR, RO i SOUR. P.G.

PLANERJI IN ANALITIKI POROČAJO

Kako gospodarimo

V informaciji o poslovnih rezultatih za prvo tromesečje leta 1988 želimo prikazati najznačilnejše podatke o gospodarstvu OZD združenih v SOZD EMONA. Zaradi primerljivosti podatkov z enakim obdobjem preteklega leta, smo izločili podatke TOZD Dekon, ki je bila v sestavi DO Angropromet Cuprija in se je izločila tako iz DO kot iz sestava SOZD s 30. 6. 1987 ter TOZD Centromerker, ki je bila v sestavi DO Merkur Ljubljana in se je prav tako izločila iz DO in iz sestava SOZD z 31. 12. 1987.

Rezultati poslovanja so prikazani kot zbir rezultatov poslovanja 10 enotnih organizacij, 10 delovnih organizacij s 44 temeljnimi organizacijami in delovnimi skupnostmi.

Finančni kazalci za SOZD kot celoto odražajo:

● Sezonski značaj nekaterih naših dejavnosti, to je v obmorskih hotelih, turistična agencija Globtour in nekatere kmetijske dejavnosti. Ker se v hotelskih in turističnih dejavnostih pretežno del izdatkov (osebni dohodki, prispevki itd.) glede na predpise ne more časovno razmejati, v periodičnem obračunu izkazani rezultati seveda ne kažejo realnega gospodarskega stanja. V proizvodnih dejavnostih sezonski vpliv ne pride toliko do izraza, ker se tam skoraj vsi izdatki lahko razmejujejo prek tistega dela vrednosti zalog, ki predstavlja proizvodnjo v teku.

● Intervencijski ukrepi, ki so bili uveljavljeni v novembru preteklega leta in so veljali vso do konca maja 1988, so zlasti pri nekaterih proizvodnih dejavnostih zaradi disproporcij v cenah povzročili slabše poslovne rezultate (obe Farmi prašičev, Mlekarna Ptuj in še nekatere druge proizvodne organizacije). Tudi spremembe v obrestnih merah in pomanjkanje lastnih obratnih sredstev so v nekaterih OZD bistveno vplivali na slabši finančni rezultat, saj so se izdatki za obresti v primerjavi z istim obdobjem lani povečali z indeksom 384. (celotni prihodek pa z indeksom 260).

● S 1. 1. 1988 je bil spremenjen obračunski sistem glede prazgoditve prispevkov in sicer v tem smislu, da se je del prispevkov, ki so bili prej obračunavani iz dohodka prazgoditve v breme bruto osebnih dohod-

kov. To je imelo za posledico, da se je sicer relativno povečal čisti dohodek, akumulacija pa se ni ustrezno povečala, oziroma če upoštevamo še večje obresti, se je akumulacija celo relativno zmanjšala.

● Bolj razčlenjeno so podatki o rezultatih gospodarjenja za SOZD kot celoto razvidni iz priložene tabele 1. K tem podatkom dajemo še naslednjih nekaj pojasnil:

Celotni prihodek se je povečal z indeksom 260. Ocenjujemo, da so se cene naših proizvodov oziroma blaga, ki ga prodajamo (neupoštevajoč prometni davek) povečale približno z indeksom 256, kar pomeni, da sta se fizični promet oziroma proizvodnja povečala za 4%, število zaposlenih pa za 3%, kar pomeni povečanje fizične produktivnosti dela za 1%.

V zvezi s prometnim davkom (ki ni zajet v celotnem prihodu) je na primer zanimiv podatek (za Maximarket Ljubljana), da je v prvem tromesečju leta 1987 znašal ta davek v odnosu na celotni prihodek 12,42%, v prvem četrtletju 1988 pa 15,35%, kar pomeni, da se je ta davek povečal relativno za 23% oziroma je celotni prihodek v tej TOZD narasel z indeksom 221, prometni davek pa z indeksom 273.

Prihodki na tujem trgu so računano po tekočem tečaju porastli z indeksom 441, v Sloveniji znaša indeks 326. V dolarski vrednosti pa znaša indeks povečanja izvoza 167 in prav toliko na konvertibilno področje. V Sloveniji je dosežen indeks izvoza na konvertibilno področje 149.

Natančneje je struktura izvoza in uvoza razvidna iz priložene tabele 2.

Iz tabele 1 je razvidno, da so porabljena sredstva narasla z indeksom 256, to je za 4 indekse poene manj kot celotni prihodek. Razlog za to zaostajanje (kar vpliva pozitivno na rast doseženega dohodka) je predvsem v tem, da je narasla nabavna vrednost prodanega trgovskega blaga počasneje kakor celotni prihodek (indeks 245 nekoliko večje marže). V trgovini na debelo so se povečale razlike v ceni od 10,32% na 11,84% v primerjavi z istim obdobjem lani, v trgovini na drobno pa od 15,89% na 16,02%. Ostali materialni in drugi poslovni stroški t.j. zlasti surovine v proizvodnih dejavnostih so se

povečale z večjim indeksom (299).

Celotna amortizacija t.j. zakonska, pospešena in revalorizacijska, se je povečala z indeksom 222, kar sicer pozitivno vpliva na izračunano višino rasti dohodka, ekonomsko pa je to negativno, saj porast amortizacije ne sledi stopnji inflacije. Z drugimi besedami to pomeni, da črpamo prek razporejanja dohodka svojo substanco.

O razporejanju dohodka na davke, prispevke, ter osebne dohodke ter akumulacijo smo povedali že v uvodu.

Poudariti je treba samo še to, da kot je razvidno rastejo sredstva za poslovni sklad z indeksom 190, kar je z mnogo nižjim indeksom, kakor je celotni prihodek in inflacija. Pozitivno pa je to, da so celotne izgube narasle le z indeksom 189, kar je počasneje kot celotni prihodek in inflacija. V SRS so izgube narasle z indeksom 209.

Zaloga in neplačana realizacija so pomemben pokazatelj o gospodarjenju s sredstvi in terjatvami.

Za SOZD kot celoto kaže, da se je povprečna vrednost zalog v primerjavi z istim obdobjem lani povečala z indeksom 247, kar je v primerjavi s porastom celotnega prihodka za 13 indeksov poenov manj kot celotni prihodek, oziroma se je koeficient obračanja izboljšal iz 9,8 na 10,4. Ne glede na celoten pozitiven rezultat pa nekatere OZD poslabšujejo svoje koeficiente obračanja. To so predvsem TOZD Poljedelstvo-govodoreja Domžale, obe prašičerejski farmi, TOZD Haloški biser, Trznica Velenje, TOZD Obala Koper, blagovnica Maximarket, Supermarket Ljubljana in Osijek, v vseh TOZD DO Ilirija, TOZD Trgovina na veliko Posavje, DO Jestvina Koper, in TOZD Tehnoplet Cuprija. Te OZD bodo morale način gospodarjenja z zalogami temeljito preučiti in izboljšati. Enak učinek kakor gospodarjenje z zalogami ima tudi gospodarjenje s terjatvami. Tu navajamo samo podatke o neplačani realizaciji za SOZD kot celoto. Podatki so naslednji: v prvem tromesečju preteklega leta je znašala neplačana realizacija 1.999 mio din, t.j. 2,2%

od celotnega prihodka, 31,3.1988 pa se je znesek povečal na 6.457 mio din, t.j. z indeksom 323, v celotnem prihodu pa predstavlja delež 2,7%. Izboljšanje tega stanja je eden od osnovnih pogojev za izboljšanje poslovnega rezultata. To zaradi visokih obresti na eni strani in zaradi vedno večje nelikvidnosti nasploh.

Plačane in prejete obresti so, kakor je že navedeno spredaj tudi eden od pomembnih elementov gospodarjenja. Podatki za SOZD kot celoto kažejo, da so OZD Emone v prvem tromesečju izplačale za obresti 10.994 mio din, to je za 284% več kakor v istem obdobju preteklega leta, čeprav je celotni prihodek narasel le za 160%. V letošnjem prvem četrtletju so bile prejete obresti za 321% večje kot v istem obdobju lani. Razlika med plačanimi in prejetimi obrestmi, to je več plačanih kot prejetih obresti je bilo v letošnjem prvem četrtletju 2.678 mio din, v istem obdobju lani pa 891 mio din. Pretežni del pozitivne razlike odpade na TOZD Maloprodaja, Maximarket Ljubljana in TOZD Prehrana v Blagovnem centru.

Neto osebni dohodki v prvem četrtletju so v EMONI znašali povprečno 454.754 din mesečno na zaposlenega. V primerjavi z istim obdobjem lani so se povečali z indeksom 255. V Sloveniji je bil indeks porasta osebnih dohodkov v gospodarstvu 248,1 tako, da so znašali povprečni neto OD 455.987 din. Navedeni podatek pomeni, da se naši osebni dohodki postopoma le približujejo slovenskemu gospodarstvu. Iz podatkov je razvidno, da je bil dosežen največji porast osebnih dohodkov v vseh TOZD KK Ptuj. Tam so bili v istem obdobju lani osebni dohodki izrazito nizki, zato je tak indeks porasta in s tem izenačenja OZD z drugimi tovrstnimi OZD v Emoni. Tak porast osebnih dohodkov pa pri teh OZD povzroča sedaj, ko so osebni dohodki ponovno omejeni z zveznim interventnim zakonom, seveda velike težave.

Omejitve osebnih dohodkov je veljala v smislu interventnih zakonov, ki so bili sprejeti v preteklem letu sicer tudi za I. tromesečje tega leta, torej za obdobje, ki je predmet tega poročila.

Hotel Devin v Bratislavi.

Slovakinje in Slovaki v pisanih narodnih nošah.

Nastop folklorne skupine iz Bratislave si je ogledal tudi generalni konzul Češkoslovaške iz Zagreba J. Surkaš

TURIZEM IN HOTELIRSTVO

Dnevi slovaške kuhinje v Slonu

LJUBLJANA, 23. junija – Na tiskovni konferenci, ki je bila v kristalni dvorani našega najstarejšega ljubljanskega hotela Slon, so nam v podrobnosti predstavili »Dneve slovaške kuhinje«, ki so se pričeli te dni v hotelu, in so sovpadli prav v zadnje priprave tradicionalne ohceti v Ljubljani. Tiskovne konference so se s Slovaške strani udeležile Jenis Ignac, pomočnik direktorja hotela Devin iz Bratislave ter inž. Rudolf Kratky, predstavnik največje češkoslovaške potovalne agencije Čedok v Jugoslaviji.

Bratislava že vrsto let sodeluje s svojim poročnim parom na ljubljanski ohceti, bratislavski hotel Devin pobraten z ljubljanskim hotelom Slon pa že vrsto let izmenjuje dneve nacionalnih kuhinj. Lani so naši kuharji pripravljali v Bratislavi naše specialitete, letos bodo slo-

vaški mojstri postregli v hotelu Slon našim sladokuscem slovaške specialitete, prihodnje leto pa bodo v Bratislavo zopet odšli naši kuharji.

Tako bodo dnevi slovaške kuhinje ter folklorna skupina Bezanka iz Bratislave, ki bo sodelovala na ohceti in bo nastopila tudi v Križankah, približali del kulture Slovaške iz osrčja Evrope.

»Bratislavski« biftek in zrezek »Janošik« in...

Predno bi vam predstavili jedilni list slovaške kuhinje oziroma povedali kaj bodo slovaški kuharski mojstri v Slonu kuhali, bi vam v nekaj besedah povedali posebnosti hotela Devin v Bratislavi odkoder prihajajo.

Hotel Devin v Bratislavi je že vrsto let pojem kakovostne mednarodne hotelske po-

nudbe saj se ponaša kar s petimi zvezdicami. Posebnost te hotelske hiše je, da ima tri specializirane restavracije in to francosko, slovaško in azijsko. V francoski restavraciji je na voljo 50 sedežev, slovaška jih ima 40, azijska

paradižnik s šunko na slovaški način, ki vam je prijal še posebej, če ste za aperitiv nazdravili z znano Beche-rovko.

Med juhami ste lahko izbrali ali govejo juho »Devin« ali pa fižolovo juho z mesom, ki jo imenujejo »Zagorska«.

Za toplo predjed so pripravili Liptovski toast in ocvrto rolado s šunko in sirom. Težja je bila odločitev za glavno jed saj so bili na voljo »Bratislavski file« z žličniki, mešano meso v foliji na način »Zivanska« s pečenim krompirjem, Bratislavski biftek s pomfrijem, zrezek »Janošik« s krocketi, »Tatranski špis« s pomfrijem ter piščančev ote »Cifer« z žličniki. Ob koncu pa sladica – živenci Devin in puding »Piestany«.

Vse te dobrote ste lahko zalili s kakovostnimi vini, ki so jih prinesli s seboj. Ves južni predel Češkoslovaške slovi po dobrih vinih med katerimi naj omenimo le beli rulandec, laški rizling, pa račianska frankovka, limbaški silvanec, samostansko rdeče vino in še bi lahko naštevali.

Se pred zaključkom redakcije smo se zanimali po katerih jedeh so ljubljanski gurmani najraje posegli. Zvedeli smo, da si je najboljši sloves pridobil Bratislavski file z žličniki, takoj za njim pa zrezek »Janošik« s krocketi.

Največ zanimanja in aplavza pa je požela folklorna skupina Bezanka iz Bratislave z ansamblom, ko so po končani tiskovni konferenci zagrili in zaplesali slovaške narodne plesne na platuju med hotelom in staro glavno pošto.

Za predjed ste lahko izbrali ali sirovo rolado »Liptov«, mesno solato ali nadeveni

Z. G.

Nova prodajalna Dolenjke v Novem mestu

KEKEC NUDI VSE OD A DO Ž

NOVO MESTO, 27. junija – Nekdanja samopostrežna trgovina pri mostu čez Krko se je prelevila v novo, ki si je nadela ime Kekec. V njej dobite vse od A do Ž za otroke, pa tudi marsikaj za dekleta in ženske, kakor nam je povedala poslovodkinja Darinka Kožuh. Odrpta je vsak dan od 7. do 20. ure.

Kekec je odprt od 30. maja in je pravzaprav zares pravi otroški boutique, kakor so ga nekateri poimenovali, saj v njem dobite skoraj vse, in sicer od otroške duče do vozčka. Čeprav so se začeli dopustiti takoj po odprtju nove novomeške trgovske pridobitve, promet kar gre, sicer pa so v njej zaposlene same rutinske prodajalke, ki imajo dovolj izkušenj in prakse. Saj so se iz stare v novo trgovino preselile komaj kakih tristo metrov daleč.

Prvi mesec naj bi Kekec pridelal 10 milijard 200 S milijonov din prometa na osem zaposlenih.

»Šlo bo, glih za glih«, pravi poslovodkinja, ki je zdaj ob dopustih za vse: čas za blagajno, čas med kupci. »V zgornji trgovini smo bile zmeraj nad planom, zakaj ga tu ne bi dosegale,« pravi korajžno.

Prenova stare trgovine v novo je stala okoli 15 S milijard dinarjev: beljenje in nova oprema. Prodajalke zaslužijo po 30 do 40 S milijonov mesečno. V blagajni se vsak dan nabere okoli 400 S milijonov din. Novomeščani so se trgovine navadili, vendar se pozna zmanjšana kupna moč, saj največ kupujejo cenejše stvari (dopusti). Sicer je pa vsak dan denarja že za prešteti dovolj. N.I.

Članice in člani folklorne skupine Bezanka iz Bratislave so pred hotelom Slon zapeli

■ PIVOVARNA UNION NAŠ POSLOVNI PARTNER

Stopetindvajset let tradicije in kakovosti

Poletje je na široko odprla vrata in zakoračilo v naš čas. Vsak dan bo bolj vroče, prišli bodo tudi pasji dnevi. Zeja bo vse bolj pogosta, in takrat se še kako pri- leže vrček hladnega piva, ki si ga bomo privoščili na kakšnem vrtu v globoki senci ali pa doma na balkonu ob prijetni večerni sapi- ci.

Naj velja beseda piva, točneje ljubljanski pivovarni Union, ki že dolgo vrsto let polni Emonine trgovine, bifeje, hotele in restavracije s to prijetno grenko in osvežujočo pijačo.

Da gre za kar zajetne količine naj že uvodoma povemo, da je bilo lani v Emonini trgovski mreži prodano kupcem 85.513 hektolitrov piva, ki so ga zvarili v ljubljanski pivovarni Union.

1864 rojstno leto pivovarne Union

Pred dobrimi šestdesetimi leti je kronist zapisal v Ilustriranem Slovcu, da je bila Delniška družba pivovarne Union v Ljubljani ustanovljena leta 1864 pod imenom »Pivovarna bratov Ko-

Nadaljnjo pot razvoja in rasti nam je opisal magister Peter Tomšič, direktor sektorja za trženje pivovarne Union, ki je kot iz rokava stresal letnice, številke in hektolitrov.

»Že v letu 1869 je bila zgrajena nova pivovarna v Laškem in je v njej steklo pivo že istega leta.

Tik pred prelomom stoletja so v Unionu zgradili novo strojnico, nabavili parni stroj, hladilni stroj za hlajenje kleti ter električni generator za razsvetljavo.

Takoj po prvi svetovni vojni leta 1919 je postala pivovarna Union največji proizvajalec piva v Dravski banovini saj je znašala njena proizvodnja 90.000 hl piva.

Leta 1923 so v pivovarni razširili proizvodnjo še na pekovski kvas z začetno zmogljivostjo 1.800 ton kvasa letno.

Po prvi svetovni vojni je proizvodnja piva hitro naraščala (med vojno so bile omejitve zaradi pomanjkanja ječmena) in je dosegla svoj vrh leta 1925. Tega leta so zvarili 116.150 hl piva, v pivovarni pa je bilo takrat zaposleno 26 uradnikov, 12 mojstrov in 255 delavcev.

Do leta 1926 je pivovarna Union kot delniška družba prevzela še druge pivovarne v Sloveniji, med njimi dve v Ljubljani ter po eno v Kočevju, Skofji Loki, Kamniku, Mengšu, na Vrhniki, v Mariboru, Žalcu in v Laškem.

Gospodarska kriza prepolovi proizvodnjo piva

Medtem ko je proizvodnja piva po prvi svetovni vojni skokovito naraščala in dosegla svoj vrh v letu 1925 s 116.150 hektolitri jo je začetek gospodarske krize leta 1930 skoraj prepolovil. Leta 1932 je znašala le še 45.000 hektolitrov, naslednjega leta pa komaj 24.863 hektolitrov piva. Leta 1937 se je povečala na 32.900 hektolitrov, leta 1938 pa je že znašala 40.971 hektolitrov.

Pivovarna Union je po drugi svetovni vojni prešla v družbeno last in je postala temelj sedanje sodobne delovne organizacije.

Proizvodnja piva v Sloveniji ima v obdobju po drugi svetovni vojni tendenco, ki je značilna za celotno Jugoslavijo. Po osvoboditvi se je skladno z oživljanjem gospodarstva najprej hitro razvijala in je dosegla svoj vrh leta 1949 z 192.000 hektolitri. Zaradi znanih družbenoekonomskih razlogov v tem obdobju, ko so nas hoteli ekonomsko in politično osamiti in oslabiti, je prišlo do stagnacije in nazadovanja proizvodnje piva. Na zmanjšanje potrošnje piva je vplivala predvsem nizka kupna moč prebivalstva,

povečane davčne stopnje in tehnološko zastarela ter tehnično dotrajana strojna oprema.

Potrošnja in s tem proizvodnja je nazadovala do leta 1955, ko je bila dosežena najmanjša količina, in to 90.000 hl, kar je le nekaj več kot leta 1939.

Razvoj, vzpon in priznanja kakovosti

Leta 1956 se začne obdobje hitrega razvoja pivovarske industrije v Sloveniji in proizvodnja piva se stalno povečuje in to z visokimi letnimi stopnjami rasti.

O kakovosti unionskega piva se pohvalno izražajo tako domači kot tuji potrošniki, kar potrjujejo tudi priznanja, ki so jih podelile ugledne domače in tuje ustanove.

V mednarodnem merilu je pivovarna Union prešla leta 1968 v Londonu priznanje za svoje temno pivo, ki je bilo tam proglašeno za tretje najboljšje te vrste.

Leta 1973 je prišlo do nazadovanja potrošnje piva, in to zaradi povečanja prodajalčevih prodajnih cen, povečanja prometnega davka in istočasno zmanjšanja življenjske ravni prebivalcev.

Leta 1976 je svetlo pivo union prejelo odličje »zlati zmagovalec Beograda«.

ta rast umirila in je znašala povprečno le 5,6 odstotkov.

Leta 1982 je bila v pivovarni Union dokončana gradnja vrelno-vložne kleti celindrokoničnih fermentorjev, od katerih ima vsak prostornine za 3.000 hl piva. Novi fermentorji so omogočili proizvodnjo plina CO pridobivati pa so začeli tudi nerazgrenčen pivski kvas. V tem letu so proizvedli tudi 6.416 ton pekovskega kvasa, ki zagotavlja peko kruha v Sloveniji in drugih republikah, naslednje leto pa ga je bilo že rekordnih 7.468 ton.

V letu 1983 se je pivovarna Union s proizvodnjo 843.000 hl piva uvrstila na četrto mesto v Jugoslaviji in je imela 6,8 odstotni tržni delež. Skupna proizvodnja piva v Jugoslaviji je bila leta 1983 12.378.000 hl, leta 1982 pa 13.400.000 hl, kar nas je uvrstilo na deseto mesto v Evropi in na 17. mesto v svetu.

Zakaj je pivo drago?

V zadnjem obdobju, to je od leta 1982 dalje, ko je bila dosežena rekordna raven proizvodnje, je prišlo do zmanjšanja povpraševanja in s tem tudi do nižje ravni proizvodnje piva v Sloveniji.

ŠE ENA POHVALA PIVOVARNI UNION

Beograd, 25. junija – Skupnost Klubov samoupravljalcev Jugoslavije podeljuje vsako leto 25 listin s plaketo najbolj zaslužnim organizacijam združenega dela in posameznikom, ki so s svojim delom na področju usposabljanja delovnih ljudi za samoupravljanje dosegli vidne uspehe.

V letošnjem letu je Skupnost klubov samoupravljalcev Jugoslavije dodelila listino s plaketo tudi pivovarni UNION in sicer za »izjemne rezultate pri usposabljanju delovnih ljudi za opravljanje samoupravnih funkcij ter afirmacijo in razvoj klubov samoupravljalcev«. To listino je skupnost podelila za dosežene rezultate v razvoju družbenoekonomskih samoupravnih razmerij, razvijanje oblik in izboljševanje dela v klubu samoupravljalcev in prispevek k razvoju, oblikovanju in sodelovanju klubov samoupravljalcev ter delavcev pri usposabljanju za opravljanje samoupravljalških nalog.

Leta 1977 so v Unionu pričeli graditi novo polnilnico piva, ki je ena najsodobnejših v Evropi. Omogoča polnjenje 22 steklenic na sekundo oziroma 80.000 steklenic na uro.

Ze naslednje leto 1978 so vse tri vrste piva union – svetlo, temno in ležak, bile odlikovane z zlatimi medaljami za kakovost, ki jim jih je podelil mednarodni center MONDE SELECTION v Ženevi, kot tudi v Parizu leta 1979.

Leta 1979 je pivovarna Union prvič izvozila več kot 20 tisoč hektolitrov piva, s čimer se je aktivno vključila v mednarodno trgovino s pivom.

Da bi si zagotovili trajne viře osnovne surovine, to je pivskega slada za proizvodnjo piva, je leta 1980 sklenila pivovarna Union samoupravni sporazum s sladarno Bačka Palanka iz Vojvodine in PIK Peč iz Peči na Kosovem.

Proizvodnja piva v Sloveniji je v preteklih 25 letih hitro naraščala. Od leta 1960, ko so slovenske pivovarne proizvedle le 243.000 hl, se je do leta 1980 povečala kar za sedemkrat oziroma na 1.667.000 hl. V šestdesetih letih je znašala povprečna letna stopnja rasti proizvodnje kar 14,8 odstotkov, v sedemdesetih letih pa se je

Vzrok je podoben kot v letih 1973–1975, s tem da je nazadovanje znatno bolj izrazito.

Maloprodajna cena piva je zaradi davkov v primerjavi z drugimi pijačami relativno zelo visoka. Pivo je kot alkoholna pijača obdavčeno s temeljnim prometnim davkom v višini 50 odstotkov, posebnim republiškim davkom 8 odstotkov in občinskim prometnim davkom v višini 35 odstotkov, torej skupno 93 odstotkov od nabavne cene ali okrog 49 odstotkov od maloprodajne cene.

Glede na to, da je v Sloveniji za okrog 20 litrov večja potrošnja piva na prebivalca kot v povprečju v Jugoslaviji, ima zmanjšanje kupne moči prebivalstva pri nas večji vpliv na potrošnje kot drugod.

MAISON DE QUALITÉ – hiša kakovosti

V letu 1984 je pivovarna Union dobila novo mednarodno priznanje za kakovost svojih izdelkov od Reda svetega Fortunata, ki ima sedež v Mainz u v Zvezni republiki Nemčiji in sicer priznanje Maison de qualité.

To in druga priznanja so ponela v svet sloves piva Union, kar ljubljansko pivovarno obvezuje, da tudi v prihodnje ostane hiša kakovosti, kakor tudi hiša dobrega gospodarjenja.

Kje smo kot pivci piva?

Čeprav potrošnja piva v zadnjem času pri nas nazaduje, lahko iz primerjave potrošnje v nekaterih evropskih deželah sklepamo, da bo tudi pri nas še naprej naraščala, vendar ne tako hitro kot doslej.

V letu 1960 je znašala potrošnja piva 14,6 litra, v letu 1970 že 47,2 litra, v letu 1980 pa je dosegla raven 66,5 litra na prebivalca. S to potrošnjo se uvrščamo med srednje razvite države, čeprav smo znatno pod tistimi deželami kjer se potroši največ piva na prebivalca.

V ZR Nemčiji, na primer, je znašala potrošnja piva na prebi-

Nova varilnica piva v pivovarni Union

22. junija so v Unionu slovesno odprli najsodobnejšo računalniško vodeno varilnico piva v Evropi. Izgradnja nove varilnice predstavlja nov korak pivovarne UNION k najnovejši tehnologiji v svetu. Zasnovana je po najnovejših tehnoloških izsledkih z uporabo moderne tehnike vključno z uporabo procesnih računalnikov za vodenje procesa.

Zaradi dotrajanosti obeh dosedanjih varilnic so morali pristopiti k novi investiciji, ki bo nadomestila obe sedanji, istočasno pa vključila tudi napredek znanosti v zadnjih letih.

Za oceno pomembnosti investicije je treba omeniti, da je varjenje piva v proizvodnji piva prva in tudi najpomembnejša faza, v kateri se iz vode, slada in hmelja pripravi pivina, ki je osnova za izdelavo piva.

Varilnica je postavljena v industrijski hali s površino skoraj 1100 m². Cena objekta predstavlja približno 20% vrednosti investicije, ki je dosegla 5 milijard din.

Z gradno smo pričeli v začetku leta 1987. Prve poizkuse varjenja pa smo opravili pretekli teden.

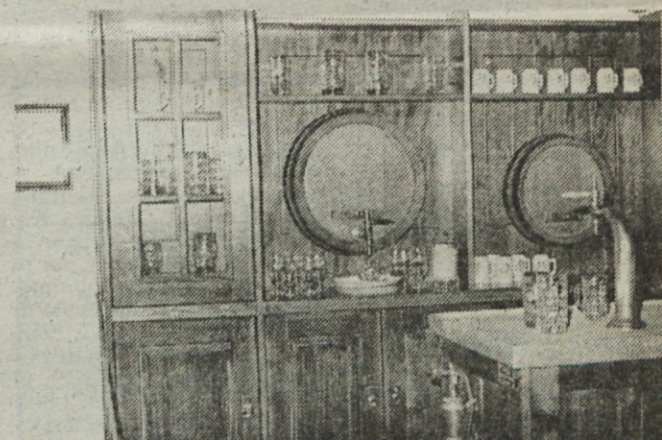
Varilnica ima velikost varke (šarže) 950 hl (95.000 l) pivine, dnevna kapaciteta pa je 6.500 hl (650.000 l). Glavne naprave v varilnici so: 2 mlina za kondicionirano mletje slada, 5 posod z volumnom od 900 do 1200 hl za postopke drozganja, cejenja, zbiranja, vrenja in sedimentiranja. Celotni proces je zaradi zanesljivosti možno upravljati iz treh nivojev od katerih najvišji je popolnoma avtomatiziran. Za avtomatiko skrbita dva procesna računalnika S 5 – 150 U s kapaciteto 32 K byte EPROM in 8 K byte RAM, z dvema barvnima monitorjema in dvema printerjema za nadzor odvijanja postopka in javljanja motenj. Pri gradnji so bili glavni sodelavci: Smelt, SCT, Jedinstvo, Elektromontaža, IMP s svojimi kooperanti.

valca v letu 1980 146 litrov, na Češkoslovaškem 138 litrov, v sosednji Avstriji 102 litra, v Jugoslaviji pa povprečno 44 litrov piva.

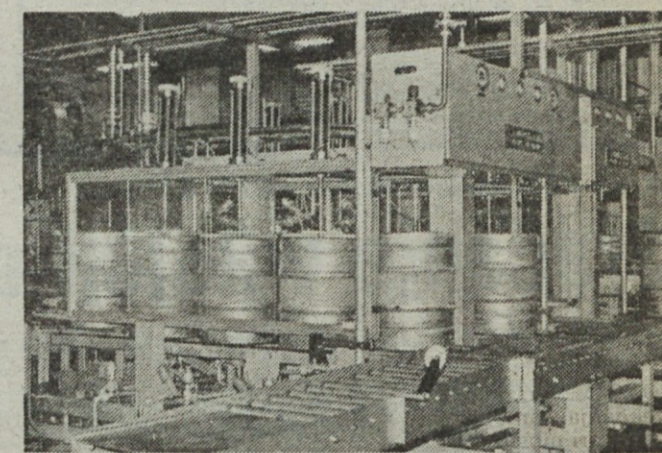
Prihodnji razvoj pivovarske industrije pri nas naj v večji meri upošteva zahteve potrošnikov tako glede kakovosti proizvodov kot cen, temelji naj na moderni tehnologiji in strokovnih kadrih, večji izvozni orientaciji in dobremu gospodarjenju.

Za nameček velja omeniti, da so lani v Unionu zvarili 944.000 hl piva, 18.000 hl pa so ga izvozili v Italijo, Avstrijo, Švedsko, ZR Nemčijo, v Združene države Amerike, Kanado in celo v Avstralijo.

E.I.

Detajl iz muzeja pivovarne Union v Ljubljani – šank za pivo, ki jih danes ni več moč videti.

Moderna polnilna linija za sode, ki pa seveda niso več leseni.

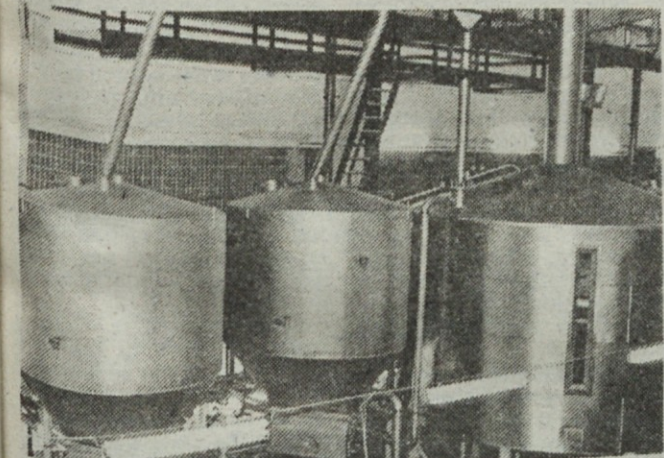
Spominska slika delovnega kolektiva Jestvininega novega marketa v Ankaranu.

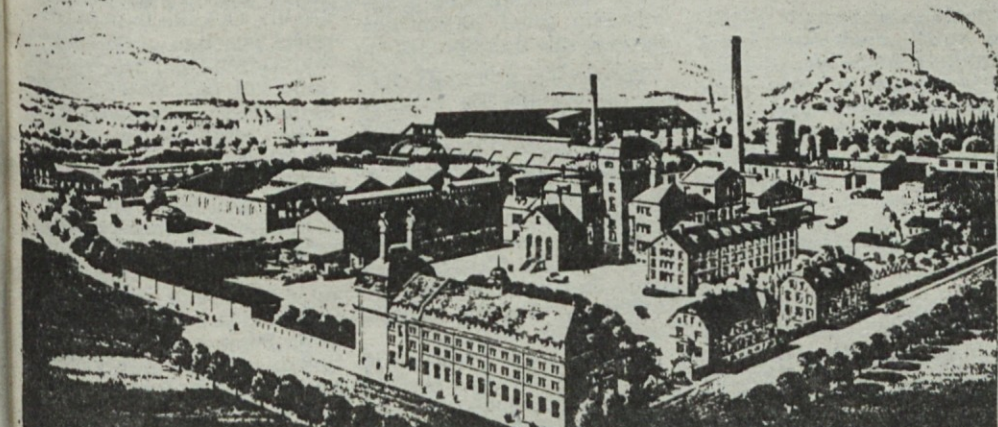
sler». Podjetje, ki je bilo takoj v začetku že postavljeno na trdne temelje, je že v prvem letu obstoja zvarilo 14.363 polovnjakov piva. Peter Kosler, ki je skupaj z bratom vodil pivovarno je bil rojen leta 1824 v Kočah pri Ribnici, študiral je pravo in naredil advokaturu na Dunaju. Zelo se je zavzemal za pravice Slovencev. Leta 1861 je po osemletnih spori s sodiščem na Dunaju izdal prvi zemljevid slovenskega ozemlja z okoli 5.000 slovenskimi krajevnimi imeni, ki jih je zbral in preveril.

Omeniti velja, da je takrat pivovarna prodajala pivo razen po Kranjskem še v Trstu, po avstrijskem in hrvaškem primorju in v Dalmaciji, izvažali pa so ga tudi v severno Italijo, Smirno in Aleksandrijo.

Leta 1909 se je spremenila pivovarna v delniško podjetje z imenom Union ter z osnovno glavnico milijon takratnih kron.

Pogled v sodobno varilnico piva

Pivovarna Union ob prehodu v dvajseto stoletje

■ IZ DO EMONA-COMMERCE

Agroplod eno leto po referendumu

Dobro leto dni je minilo od pomembnega datuma v razvoju TOZD Agroplod Ljutomer, proizvodne temeljne organizacije iz sestave DO Emona Commerce, več kot letno dni je od dne, ko je bil v tej mali temeljni organizaciji, ki je imela v tistem času 46 zaposlenih delavcev, izveden referendum. Referendum, ki je bil sprožen na pobudo delavcev temeljne organizacije, ki v svoji temeljni organizaciji in s tem v delovni organizaciji in SOZD-u Emona niso videli bodočnosti in razvoja v dejavnosti, ki so jo opravljali. Številni sestanki, zbori delavcev, sestanki sindikalne organizacije in delavskega sveta v predreferendumskem obdobju so dodobra zatresli razmišljanja številnih emonskih

strokovnjakov in delavcev, ki so s svojim delom in trudom dokazali, da se da na prvi pogled rešiti in dati temeljni organizaciji možnost razvoja in doseganja dohodka ob normalnih delovnih pogojih. Izdelan program, ki je bil delavcem predstavljen v tem tako imenovanem predreferendumskem obdobju je nakazal možne rešitve temeljne organizacije iz težkega položaja. Delavci TOZD Agroplod so predstavljeni programu zaupali, tako, da v maju 1987 izveden referendum o odcepitvi TOZD Agroplod iz sestave DO Emona Commerce in priključitev TOZD k DO Krka, TOZD Isis, Ljutomer ni uspel.

Program, ki se je izvajal, je temeljil na osnovnih izhodiš-

čih, da se sanirajo neurejeni medčloveški odnosi v TOZD, ki so bili posledica slabe organiziranosti in nedefinirane kadrovske politike v temeljni organizaciji na eni strani in da se vpelje v temeljno organizacijo tak program, ki bo tržne in dohodkovno zanimiv.

V porefendumskem obdobju so delavci TOZD Agroplod s strokovnimi sodelavci DO Emona Commerce pristopili k sanaciji nastale tromesečne izgube v poslovanju ter k sanaciji kadrovske organizacijskih problemov, ki so se nakopičili v temeljni organizaciji v obdobju do referenduma (zaostreni medčloveški odnosi, nesposobnost opravljanja vodilnih in vodstvenih funkcij nekaterih delavcev, neu-

strezna organizacija dela, prehod na stalno delo v dveh delovnih izmenah ipd.). Prvi rezultati so bili vidni že ob rezultatih poslovanja v prvem polletju, ko je bila zmanjšana četrtletna izguba (70 mio din) na 25 mio dinarjev. Z nadaljnjim delom predvsem na konzervni liniji in z uvajanjem novih komercialnih programov pa je TOZD Agroplod poslovno leto zaključil pozitivno s formiranimi skladi. Rezultati poslovanja preteklega leta so tako jasni:

- anulirana izguba v poslovanju,
- kadrovska zamenjava na najodgovornejših delovnih mestih v temeljni organizaciji (direktor TOZD, vodja komercialne, tehnični vodja, tehnolog) z mladimi inova-

tivnimi in odgovornimi delavci (povprečna starost vodstva temeljne organizacije je 28 let in pol!).

- povečanje produktivnosti dela,

- konstantnejše delo preko daljšega časovnega obdobja za večino delovnih nalog,

- delo v dveh izmenah,

- zmanjšanje deleža fiksnih stroškov na enoto proizvoda in enoto dela,

- ureditev poslovnih odnosov z drugimi TOZD v sestavi DO in izven nje,

- izdelava realnih kalkulacij za usluge in lastne proizvode,

- izdelava metodologije za spremljanje proizvodnje in komercialne dejavnosti,

- priprava projektov za nabavo novih osnovnih sredstev,

- izdelava ambicioznega plana dejavnosti za leto 1988.

V letu 1988 se je uspešnost poslovanja še povečala. Nabavljena in montirana so bila nova osnovna sredstva (linija za kalibriranje, tolčenje in sortiranje lesnika), izgrajena je bila diskontna trgovina, pristopili smo k razvoju novih proizvodov in k lastni novi blagovni znamki za proizvode na konzervni liniji – konzerviranje zelenjave visoke kvalitete in manjših serij (do 2 milijona kozarcev letno). Primerjava rezultatov poslovanja letošnjega prvega kvartala z lanskimi kaže nedvomno na uspešno poslovanje TOZD Agroplod. Bruto promet se je povečal za 447% (na domačem trgu celo za 950%), celotni prihodek za 749%, koeficient obračanja zalog se je povečal za 2,38 na 7,19.

Prav tako se je močno povečal povprečni mesečni čisti OD (za 192 %). Tudi za prvo letošnje polletje ocenjujemo dobre poslovne rezultate, saj so delavci v TOZD Agroplod v letošnjem letu že predelali več kot 538 ton lesnika (lani v celem letu 117 ton), 170 ton lesnega oglja (lani v celem letu 119 ton), prvič v svojem obstoju so konzervirali olive,

artičoke in šampinjone in osvojili s tem nove tehnologije in podobno. V pripravi je nadaljnja, sezonska proizvodnja na konzervni liniji v sodelovanju s HP Droga, TOZD Gosad. Središče ob Dravi in Emonskim Blagovnim centrom za proizvodnjo konzerviranih kumaric za emonske potrebe (več kot 200 ton) ter proizvodnja specialitet na konzervni liniji z lastno blagovno znamko. Tudi na področju zunanjetrgovinskega poslovanja so bili doseženi pozitivni premiki. Ob realizaciji maloobmejnega prometa z Madžarsko (v petih mesecih realizirano skoraj 500.000 USD zunanjetrgovinskega prometa z drugimi deželami. Klirinški promet se je povečal za 204%, konvertibilni za 21%, skupni zunanjetrgovinski promet pa za 69%, (za lastni račun v višini 610.832 USD za 370 %).

Trenutno je v TOZD Agroplod redno zaposlenih 54 delavcev (lani 46), nekaj delavcev pa je zaposlenih tudi za določen čas. V planu smo opredelili, da bomo koncem leta imeli 60 zaposlenih, kar se bo nedvomno uresničilo. Tudi drugi ambiciozni cilji, ki so bili postavljeni v planu poslovanja temeljne organizacije so še vedno uresničljivi, saj smo v prvem kvartalu že realizirali 23% planiranega celotnega prihodka, kar je glede na tudi sezonski značaj poslovanja TOZD Agroplod nedvomno razveseljuje. Večji problem je bil pravzaprav v letošnjem prvem polletju le v izpadu dobav lesnika iz Sovjetske Zveze (od planiranih in s pogodbo določenih 700 ton je bilo dobavljeno le 192 ton), kar pa bomo skušali nadomestiti vsaj delno z uvozom iz Italije.

Doseženi rezultati v letošnjem letu sicer ne uvrščajo TOZD Agroplod med uspešnejše organizacije združenega dela v dejavnosti predelave sadja in zelenjave, so pa garancija, da bo v prihodnjem obdobju TOZD Agroplod to nedvomno postal.

Mitja Tuškej

■ KLUB UPOKOJENCEV EMONE

Ivan Pezdir osemdesetletnik

Vsaka družina doživlja veselje in žalost, vzpone in padce. Ritem življenja je dosleden.

V klubu upokojencev pravijo, da smo velika družina, se te dni veselimo, prešerne volje smo, saj je naš predsednik Ivan praznoval 80. rojstni dan zdrav in mladosten.

Nič rad ne govori o sebi. Nasprotno, skromen je, pa smo vseeno zbrskali nekaj podatkov, da vam lahko predstavimo celega moža. Mi ga poznamo še od takrat, ko so se v njegovi trgovini in bifeju na Gradišču sestajali mali ljudje različnih političnih in dinarskih vrednosti. Še danes pišejo pisatelji in novinarji o dogodkih pri Pezdirju. Ko je moral iz svoje trgovine v takratno Prehrano, ni dobil sivih las, saj je tudi on doumel čas, v katerem smo se znašli. Z vso dobro voljo, močjo in znanjem je začel pri Prehrani. Znali so ceniti njegove sposobnosti in prevzel je vodstvo komercialne.

Ob kavici in malem encijan-ter njegovi šegavi besedi, smo podoživljali takratno komercialno. Ljubljana je bila lačna in brez blaga. Pravi, da je kupil kamion, ali dva lepih belih prašičkov, v Ljubljano pa je pripeljal »črne« – brez papirjev. Dostikrat je moral z lepe bele ceste na vaško ovinkasto, da ga niso srečali prijatelji, ki so poznali njegovo komercialo. Pa je vseeno prišlo blago v mesto. Prehrana je imela tedaj močan avto park. Z rezervnimi deli v Av-

striji. Čez noč in za drag denar se je zgodilo, pa je avto drugi dan »že delal« in še dolgo je delal veteran. Zelo rad je trgoval z našimi brati. Vse bi bilo v redu, če bi tam hoteli kaj napisati, za denar pa podpisati, pa je pošiljka mimo vsega le prispela.

Leta 1951. je Prehrano prevzel Franc Nebec. Komercialni Pezdir in glavni Nebec, sta bila utečen par in eden drugega sta dopolnjevala. Podjetje je uspevalo in bilo med prvimi. Leta 1958. je Nebec odšel v Kmetijsko zbornico, Ivan Pezdir pa je prevzel vodstvo hiše. Bolj politična, kot gospodarska rošada je uspela, kakor kasneje, ko se je Nebec vrnil, Pezdir pa zopet prevzel komercialo.

Kasneje je naš slavljence postal uspešen svetovalec v zunanji trgovini. Zaradi svoje širine, nikoli ni bil drobnjakar, je tudi tam

uspel. Leta 1963. se je upokojil.

Ivan je pripovedoval, da sta s pokojnim Nebcem načrtovala ustanovitev organizacije, ki bi združila, povežala upokojence Emone. Deset do petnajst je bilo tedaj upokojencev zrelih za organizacijo. Sestajali so se v sedanji restavraciji Slaviji, tedaj Slamič in načrtovali lepo bodočnost organizaciji. Niso se zmotili.

Danes ima klub upokojencev 1900 članov povezanih v poverjeništvih Brežice, Koper, Novo mesto, Osijek in Ptuj, popolnoma samostojnih enotah z istimi nalogami in cilji kakor klub v Ljubljani. Mnogi, še zaposleni Emonci kažejo zanimanje za organizacijo, saj poznajo naš program.

Naš predsednik in jubilat dela s srcem v klubu in za klub. Številne so njegove pobude za napredek organizacije. V sedanjih prostorih, ki so velika pomoč in izredna pozornost SOZD-a do svojih upokojenih sodelavcev, je možno razvijati vse dejavnosti, ki jih upokojenci žele. Poglavitna in vodilna misel pa je po Pezdirjevi besedi, da se upokojenec ne počuti odpisanega.

V klubu je vsak upokojenec lepo zapisan. Ob življenjskih jubilejih dobiva pismena voščila, je vabljen k pripravi in udeležbi izletov, piknikov, komur je dano, lahko poje v mešanem pevskem zboru. Šahisti se zabavajo ob

igrini in tekmovanjih. Bolni upokojenci in živeči po domovih so deležni posebne pozornosti, obiskujemo jih in obdarujemo, pa tudi z gotovino jih podpremo. V klubu je dobro organizirana blagajna vzajemne pomoči, ki nudi svojcem umrlega takojšnjo in izdatno denarno pomoč. Članski prispevek je minimalen in neboleč za najnižjo pokojnino. Naš klub je najstarejši in najštevilnejši v Sloveniji in ima vrsto posnemalcev. Po naši poti so šle številne in največje organizacije.

Franc Pezdir je bil vsa dolga leta pobudnik zgoraj opisanega načina dela v klubu.

Leta 1981 smo na njegovo pobudo ponudili Mestni skupščini in Turistični zvezi načrt in denarna sredstva za obnovo čolnarne v Tivoliju. Imenovani niso pristali na delno rešitev Tivolija in tako leže načrti v predalu, na mestu čolnarne pa regljajo žabe in se širi smrad.

Leta 1983. je naš predsednik dobil Nebčevo nagrado za življenjsko delo, najvišje priznanje Emone.

Klub upokojencev pa se mu ob visokem jubileju zahvaljuje za opravljeno delo, želi mu dosti zdravja, da bi lahko doživljensko opravljal posle predsednika kluba in tako še dolgo združeval vse zastavljene naloge in razvijal še nove.

Edo Uratnik

■ IZ KLUBA UPOKOJENCEV EMONE

Srečanje v Zajčji dobri

Tudi letos, 15. junija, smo pripravili srečanje vseh emonskih upokojencev v Zajčji dobri pri Ljubljani.

Znano gostišče ima potrebno zmogljivost na vrtu in v senci. Do tja vozita dve mestni avtobusni progi, in za malo denarja, in v kratkem času si tam. To je ugodno za priveditelja, saj so prevozniki stroški veliki in ker je vedno največ gostov iz Ljubljane, je ta računica ugodna.

Sicer smo vozili po dogovoru in programu, če upoštevamo nepričakovano lepo vreme. Nekaj dni pred tem samo dež, naslednji dan dež... Sicer smo imeli od KS in TNZ pismeno dovoljenje za priveditev, vendar vreme v njem ni bilo zagotovljeno. Pa vi precenite odnos vremenarjev do upokojencev in to že nekaj let nazaj, vedno smo imeli lepo.

Pohvaliti se moramo s stalno dobrimi prijatelji upoko-

jencev: MIZ Zalog — golaž vampi, Pivovarna Union — hladno pivo, restavracija Maximarketa — še hrustav kruhek — saj ni boljše malice in še za svoj denar je ne moreš dobiti v Ljubljani. Kosilo ni nikogar razočaralo. Figovec je držal besedo v ponudbi, ne količina, ne kvaliteta ni trpela, čeprav smo cenno obroka dogovorili že mesec dni prej.

Tudi srečolov je uspel. Pravijo, da bi prodali še nekaj srečk. Toda priveditelj je želel ostati kavalir, da ne bi bili gostje razočarani, čeprav je izkupiček pravo poživilo za vedno večje izdatke. Tistim, ki berejo Informator, gre na tem mestu zahvala za bogata in številna darila, drugim pa se bomo pismeno zahvalili.

Po golažu in med srečolovom je bilo prijetno hoditi od mize do mize in klepetati s prijatelji, upokojenci iz vseh vetrov. Ptujčani so bili

posebno veseli, saj so se prijetno vozili, bili do dobro postreženi, in še Valvazorjevo domačijo so obiskali. Ali moreš več doživeti v enem dnevu?

Brežičani so združili sladko s koristnim, nobel so se pripeljali. Po obroku so se posladkali s svojimi dobrotami, nam Ljubljancanom pa so dali cel koš nasvetov, da bo drugič še lepše in boljše. Upoštevali bomo, kar se bo dalo. Skupina pri sosednji mizi nam je za zgled postavila upokojence iz sosednjega podjetja. Toda tam jih je manj kot 100 in mora biti zelo lepo organizirati priveditev. Mi pa 2000 okrožnic, pa še je katera premalo — tudi z množico je treba računati. Samo pač velika hiša. Tudi našo razstavo ročnih del smo obrekovali. Istočasno pa smo v Vzajemnosti brali, da je mnogo, mnogo za nami bila šele razstava ročnih del

Zveze društva upokojencev SRS, ob celem štabu sodelujočih, in velikih stroških. Mi pa smo kar s svojimi osebnimi avtomobili razstavne predmete pripeljali iz vse Slovenije v Ljubljano, do zastojnih najlepših izložb v Maximarketu.

Tudi predstavniki SOZD so prišli med nas. Lepa, vpludnostna, še bolj pa prijateljska gesta. Vsi smo iz iste hiše, nekateri od včeraj, nekateri od danes, nič nas ne loči ali razdvaja. To prijateljstvo je trajno. Vedno gremo korajžno na Smartinsko cesto, tudi v 12. nadstropje, ali čisto spodaj v tiskarno, povsod so nam odprta vrata.

Srečujemo se tudi s tovariši, ki še delajo. Tudi oni nas poznajo in bodo prišli med nas. Ne vsi, toda toliko, da bomo Klub upokojencev lahko vodili tudi v naprej.

Ob letu pa nasvidenje!
Edo Uratnik

ČETRT STOLETJA EMONINEGA MARKETA V ČRNOMLJU

ZELO SOLIDNA SAMOPOSTREŽNICA

ČRNOMELJ, 27. junija – Bilo je 13. junija, ko je črnomaljski market Emone praznoval petindvajsetletnico – delovno. »Imeli smo nekaj reklamne prodaje, aranžerji so nam okrasili trgovino, svojim stalnim strankam smo zjutraj in zvečer razdelili okoli 400 do 500 nageljčkov, naslednji večer pa smo sami sebe povabili na slovesno večerjo k Bočinu,« pravi Iztok Štefanič, namestnik poslovodkinje, ki je že 22 let zaposlen v našem marketu.

V črnomaljskem marketu je zaposlenih 20 ljudi, med njimi kar štirje moški z mesarjem na čelu. To je ena naših redkih samopostrežnic, v kateri nikoli ničesar ne zmanjka, kakor zatrjujejo prodajalke, in sicer zato, ker imajo tako energično poslovodkinjo (med našim obiskom je bila na dopustu).

Trgovina plan dosega, vendar ne zlahka. Za vsakega kupca se je treba boriti. Vsak dinar se pozna. Ker počasi nastaja stiska za prostor, so že pred časom kupili nekaj zemlje, da bi se v naslednjih dveh letih trgovina lahko malo razširila. Mesečni plan 24 do 25 S milijard, dnevno se steče v blagajno okrogla milijarda din.

Ob zadnjih podražitvah je bilo malce nerodno, ker je imela konkurenca pivo po 170 S tisočakov, Emona pa po 200. Na 500 metrih pa je 15 bifejev! S cenami se je pač

treba pravočasno prilagajati okolju. Zaslužki se sučejo med 42 in 50 S milijoni din.

In: črnomaljski E market je odprt vsako soboto po ves dan, zato ni čudno, da je prav od našega glasila pred leti dobil (v tekmovalju iščem najboljši market) kar 9 zvezdic in s tem drugo mesto.

»Ljudje kupujejo vse živo, samo da imamo en dan vrata zaprta (nedelja) je naslednji dan gneča,« poudarja Iztok Štefanič.

Slava Jeušček je v črnomaljskem marketu zaposlena od 1964, odkar se je izučila in je z delom kar zadovoljna. Če ne bi bila zadovoljna, pravi, bi že zdavnaj lahko odšla drugam. Doma je iz Velikega Nerajca pri Dagatušu in ima tri otroke.

Kaj pogrešam? Zelo pogrešamo »air condition«. O, kako bi nam prav prišel posebno poleti, ko se ravna streha nad trgovino segreje kot peč. Asfalt! V samopostrežnici se v največji gneči temperatura dvigne čez 30 stop. Celzija, zato moramo bonboniere in čokolade pravočasno pospraviti v hladnejše skadišče, sicer nam steče... Komaj dihamo, saj ni nobenega zraka. Pozimi je kar v redu. Imamo centralno, ki jo kurimo s premo-

gom. Promet je dober, vendar ne smemo pozabiti, da je na sosednjem Hrvaškem vse precej cenejše. To zna biti še nerodno, ker nam bodo prenekateri kupci ušli,« meni Slava Jeušček.
N. I.

■ MIRAN BLAHA:

Poročilo dosedanjega glavnega in odgovornega urednika glasila Emona informator

(Nadaljevanje s 1. strani)

končanem razpletu celotne zadeve z objavo razgovora z odgovornimi delavci naše DO Inženiring obvestili delavce celotne SOZD o njihovem delu, rezultatih, pa tudi pomanjkljivostih.

Na zadnjem srečanju dopisnikov E-Informatorja in predsednikov komisij za informiranje iz naših OZD 1986. leta je priznani starosta slovenskih novinarjev tov. Bogdan Pogačnik, ko smo mu dali v oceno nekaj števil našega glasila, izrekel pohvalo za aktualno obveščanje o dogajanjih v naši SOZD s pripombo, da je premalo komentarjev, polemik in kritik o negativnih pojavih v naših organizacijah. Vendar takrat najbrž še ni vedel za sporočilo zadnjega srečanja novinarjev v združenem delu Jugoslavije, ki je bilo maja letos v Portorožu in ki se glasi: novinarju v združenem delu je najtežje biti pogumen!

Vsak novinar je, pa tudi mi smo bili vedno veseli in zadovoljni, ko so se na razne zapise in članke objavljene v E-informatorju pojavile reakcije. Veseli smo bili predvsem tistih odgovorov na zapisane ocene in kritike, ki so zadevo ali posamezen pojav še bolj podrobno pojasnjevali in dali objektivni odgovor.

Nasploh pa moram reči, da so se vodilni delavci, tako SOZD kot OZD premalo zavedali moči in funkcije aktualnega, pravičnega in predvsem pravočasnega informiranja delavcev svojih organizacij preko E-informatorja. Poleg obvezne noveletne poslanice ali intervjuja ob Dnevu Emona predsednika poslovnega odbora SOZD so iz PO SOZD še največ sodelovali Ivan Muhič, Veljko Križnik, Igor Kadunc iz Interne banke ter iz Delovne skupnosti SOZD tov. Jovanova iz planske službe, Anica Verbinc o izvozu in uvozu; Vesna Rastresen o izobraževanju, Pavle Kogej z glosami idr. V zadnjem času pa so nekateri novi, mlajši direktorji naših OD že spoznali funkcijo pravega informiranja in pričeli sodelovati.

V vsem tem času nikakor nismo uspeli organizirati trdne mreže stalnih oz. rednih dopisnikov iz naših OZD. Čeprav so bile mnogokje formirane komisije za informiranje, le-te niso zadovoljivo opravljale svojega dela. Sicer je pa že tako, da če ni interesa in pripravljenosti za pravočasno in objektivno informiranje pri vodilnih delavcih, potem še tako dobro sestavljene komisije nič ne pomagajo. Včasih smo imeli celo občutek, kot da marsikateremu direktorju ni prav nič pogodu, če se o problemih, slabostih, pa tudi uspehih v njegovi organizaciji kaj preveč piše!

Na koncu še nekaj o drugih oblikah informiranja v naši SOZD, čeprav to ne spada v domeno uredništva E-informatorja.

Že pred desetimi leti smo v še takratni DO Emona pričeli izdajati »Glasnik« kot nekakšen interni uradni list, ki je obveščal člane DS, vodilne delavce in predsednike DPO o zaključkih centralnih organov samoupravljanja in organov DPO. Vendar je bila njegova življenjska doba le telo in pol. Najbrže zato, ker je bil preveč suhoparen in pisan v pravniškem jeziku.

Ko sem v letu 1985 odločil (na lastno zahtevo, zaradi zdravstvenih razlogov) funkcijo člana PO SOZD za splošne in samoupravne zadeve in postal svetovalec PO, sem v začetku leta 1986 vzpodbudil in predlagal poslovnemu odboru SOZD uvedbo »Poslovnega informatorja«, ki naj bi vodilne delavce naših OZD seznanjal z delom, zaključki in usmeritvami poslovnega odbora, hkrati pa bi v njem objavljali tudi razna navodila, strokovne razlage zakonov in predpisov, obvestila strokovnih služb delovne skupnosti SOZD itd. PO je sprejel le verzijo, da v »Poslovnem informatorju« objavljamo le izvlečke iz zapisnikov sej PO, kar je opravljala takratna poslovna sekretarka tov. Adela Ačkun. Na žalost pa je še ta oblika informiranja »od zgoraj navzdol« doživela svoj konec, saj je izšlo le 37 števil.

Z namenom, da se člani PO in predsedniki centralnih organov DPO informirajo o dogajanjih v naših OZD, za katera vsi po delovni dolžnosti niso mogli vedeti, sem pričel prav tako v začetku leta 1986 sestavljati in izdajati »Interne informacije«. Gradivo zanje sem črpal iz zapisnikov organov samoupravljanja in DPO v OZD, ki so jih, nekateri redno, drugi le občasno dostavljali tajništvu samoupravnih organov SOZD. Tudi ta edicija je imela kratko življenje, kajti ko sem v 8. številki objavil negativno mnenje delavcev in DPO o direktorju ene od naših OZD, sem dobil namig odgovornega člana PO, da naj ne objavljam takih reči. Pa sem odnehal.

Od edicij internega informiranja so se obdržale le »Informacije Interne banke«, ki jih je uvedel decembra 1977 tov. Svetelj.

V zadnjih desetih letih so v redakciji E-informatorja delovali, poleg mene, še stalni novinar Zvone Gjurin, poleg njega pa po pogodbi še novinar »Dela« Niko Lapajne in tehnični urednik Miro Bohinc. Administrativna dela in prevajanje v srbohrvatski jezik (za stalno stran v vsaki številki v tem jeziku) je skrbela Ivana Pungercič. Za primerjavo naj povem, da je v Centru za obveščanje SOZD Mercator zaposlenih 6 delavcev. Zato ne morem mimo tega, da ne bi posebej izrekel pohvale in zahvale Zvonetu Gjurinu, saj je ves čas opravljal dela novinarja, fotoreporterja, sestavljal križanke in rebuse, risal karikature in vinjete, skratka bil je vsestranski in priden delavec.

Novemu glavnemu in odgovornemu uredniku ter uresniškemu odboru E-informator želim v bodoče veliko dela in uspehov pri še boljšem informiranju vseh delavcev naše Emona.

■ POROČILO S PTUJA

Ptujski kmetijci žanjejo

PTUJ, 8. julija – Kot nam je po telefonu sporočil inž. Franc Frankovič, vodja kmetijske mehanizacije Emoninega Kmetijskega kombinata na Ptuj, so z žetvijo oljne ogrščice pričeli že pred tremi dnevi, in to kar v treh tozdih – na Dornavi, Dravskem polju in v Osojniku. Če jim bo vreme naklonjeno jo bodo poželi v petih dneh, in to na 411 hektarih na kolikor so jo posejali.

Pridelek ogrščice ni najboljši saj jo je spomladanski sneg kar precej prizadel. Predvidevajo, da bo pridelek tam okrog 25 do 28 centov na hektar.

Za žetev pšenice pripravljenih 21 kombajnov

»Z žetvijo pšenice bomo pričeli takoj ko bomo končali žeti oljno ogrščico. Pšenico imamo na 1.524 hektarjih, 21 kombajnov vseh vrst znamke Zmaj pa je že servisiranih

in pripravljenih, da odidejo na njive.

Pšenica kar dobro kaže in računamo, da bo pridelek okrog 57 stotov zrnja po hektarju. Računamo tudi na to, da se bo vreme ustalilo in da nam bo v času žetve naklonjeno. Seveda se lahko vse skupaj postavi na glavo. Dež nam kar krepko prekriža račune, potem pa so težave že tukaj – zastoj žetve, osip klasov; dodatno sušenje in podobno,« je dejal Franc Frankovič.

Za pšenico pride čas obiranja hmelja, ki ga skoraj vsega izvozijo. Na Dravskem polju ga imajo 61 hektarjev, na Ptujem in v Dornavi 68 hektarjev, 11 hektarjev pa ga je v Halozah in v Slovenskih goricah.

Povedali so nam tudi, da je suho in sončno vreme sicer naklonjeno žetvi, zelo pa tako vreme »mātra« sladkorno peso, ki bo v celoti šla v predelavo v ormoško tovarno sladkorja.

Prvi kupec v novi ribarnici v ljubljanskih arkadah.

■ NAŠE NALOŽBE

Nova ribarnica

LJUBLJANA, 1. julija – Delovna organizacija Emona Ribarstvo je na Pogačarjevem trgu v Plečnikovih arkadah odprla novo ribarnico. Kot je povedal direktor, Andrej Rupnik, je to že tretja ribarnica po vrsti v Ljubljani. Prvo so odprli na tržnici v Mostah, drugo pa v Šiški. Izven Ljubljane imajo še dve ribarnici – v Ilirski Bistrici in v Novem mestu, z lastnim avtomobilom pa vrše ambulantlyn prodajo rib v vseh večjih krajih v Sloveniji.

Prodajo rib na ljubljanskem živilskem trgu so že dolgo načrtovali. Mesna industrija iz Zaloga jim je s polnim razumevanjem odstopila del arkad, in tako so ideje o ribarnici lahko uresničili. Naložba je veljala 100 milijonov dinarjev. Pohvalili so izvajalce del, ki so se, vsi po vrsti točno držali dogovorjenih rokov tako, da je bilo delo končano v pičem mesecu.

V ribarnici, meri dobrih 40 kv. metrov, bo kupec na voljo pestra izbira tako slakovodnih kot morskih rib. Postrvi goje sami v velikih bazenih na Krki in Dvoru pri Žužemberku in v Ilirski

pe. Postrvi bodo na voljo sveže, prekajene in vakumsko pakirane, ki so si na trgu že pridobile dober sloves. V času sezone bo moč kupiti v ribarnici tudi zabe krake. Glede morskih rib pa so se že domenili z ribiči na Jadranu, in če bo tem ulov naklonjen, bodo ljubljanske gospodinje lahko izbirale od sardelic do branci, zubatka ali orade.

Tako so bili danes že na voljo osliči, sardele, postrvi, branci, bukvje, moli, morski pes, šparsi, riboni, šnjuzi in trilje. Seveda ni manjkalo niti skolk klapavic ali dagenj niti lignjev. Če bo tako, z majhnimi izjemami, ki so razumljive, tudi druge dni, bo ribarnica vedno dobro obiskana, saj si ribe vedno bolj pogosto utirajo pot v naše kuhinje. Dva razloga imata še posebno težo. Prvič so ribe zdrava in lahka hrana, drugič pa je ribje meso po zadnjih podražitvah govedine in svinjine skoraj za polovico cenejše.

Kot nam je povedal Albin Marolt, poslovodja ribarnice bo ta odprta od 6. do 18. ure vsak delovnik.

Z. G.

■ PO REFERENDUMU

Tri nove Emonske delovne organizacije

LJUBLJANA – 1. julija – Delavci naše največje delovne organizacije Emona Merkur Ljubljana, so se na junijskih referendumih v času od 13. do 27. junija 1988 odločili, da od 1. julija dalje delajo v teh novih enovitih delovnih organizacijah in sicer:

- DO EMONA MERKUR, LJUBLJANA
- DO TRGOVSKA HIŠA MAXIMARKET, LJUBLJANA
- DO SUPERMARKET, OSIJEK

V dosedanjih organizaciji Merkur so bili štirje TOZD-i Maloprodaja, TH Maximarket, Supermarket Ljubljana in Supermarket Osijek. V Merkurju je delalo 2053 delavcev.

Rezultati referendumov so bili naslednji:

V TOZD-u Maloprodaja, je od 1009 volilcev ZA glasovalo 855 delavcev;

V TOZD-u TH Maximarket, je od 624 volilcev Za glasovalo 524 delavcev;

V TOZD-u Supermarket Ljubljana, je od 174 volilcev ZA novo organiziranost glasovalo 155 delavcev,

V TOZD-u Supermarket

Osijek, je od 176 volilcev, ZA glasovalo 151 delavcev.

Od skupno 2053 Merkurjevih delavcev je za novo organiziranost glasovalo 1685 delavcev oz. 82%.

Na referendumu so delavci odločili o sprejemu Samoupravnega sporazuma o novi organiziranosti OZD.

Pomembna sprememba je poleg tega, da sta TOZD TH Maximarket in Supermarket Osijek postali samostojni delovni organizaciji predvsem ta, da sta se združili v novo enovito delovno organizacijo Emona Merkur dosedanjih temeljni organizaciji Maloprodaja in Supermarket Ljubljana in da se ukinejo skupne službe. Delavci v skupnih službah so od 1. julija razporejeni v delovni organizaciji Merkur in TH Maximarket.

Nova organiziranost bo po predvidevanjih nudila večje možnosti za še uspešnejše poslovanje, zmanjševanje stroškov, ukinitanje podvajanja različnih opravil, predvsem pa hitrejšo prilagajanje spreminjajočim pogojem poslovanja, ki so iz dneva v dan zahtevnejši.

Pavel Groznik

■ MELIORACIJE IN KOMASACIJE

Do petkrat večji pridelek

DOMŽALE, 13. julija

– Kakor sta nam povedala pospeševalec Tone Brezovar in inž. Boštjan Lavrič, tehnolog za melioracije, so letos uspešno meliorirali in komasirali predele zemljišč Radomlja 1 in Radomlja 2, v obdelavi pa sta še Radomlja 3 in 4, kar bo omogočilo za štirikrat do petkrat večji pridelek in prirejo, kakor so pokazale izkušnje in praksa pri enakem posegu v predelu Čudna in Rače. Prav s tega predela je zadruga pred leti odkupovala po 40 ton mleka letno, lani pa že 160 litrov.

Radomlja 1 je predel med cesto Ljubljana–Celje, Moravče–Želodnik (pri Dobu), maja je tudi Radovmlja. To je trikotnik meliorirane in komasirane zemlje, velik 240 hektarov, vrednost opravljenih del pa znaša 78 S milijard din. Tu živi in dela 214 kmetov. Regulacijo je oprvil Hidrotehnik, melioracije pa

SCT, in sicer od novembra do maja.

Radomlja 2 260 kmetov, 160 ha, vrednost 62,3 S milijarde din. Melioracija in komasacija bosta končali skupaj z Radomljo 4.

Radomlja 4 je predel severno nad cesto Ljubljana–Celje, Radomlja 3 pa predel južno pod to cesto. Oba predela zajemata okoli 400 hektarov zemljišč in nekaj več lastnikov zemljišč. Za Radomljo 3 se pripravljata dokumentacija.

Velika večina ljudi na teh območjih je zadovoljna s posegi, posamezniki pa se tudi pritožujejo. 1 ha meliorirane zemlje stane 470 S milijonov din. 90% denarja prispeva zveza vodnih skupnosti Slovenije, po 21 S milijonov vsak lastnik, 10% občinski sklad za pospeševanje kmetijstva.

N. I.

Ferdo Cigale glavni, Pavel Groznik odgovorni urednik glasila E-Informator

Delavski svet SOZD Emona je za glavnega urednika E-Informatorja imenoval Ferda Cigaleta, pomočnika direktorja DO Emona Commerce, za odgovornega urednika pa Pavla Groznika, iz Emoninega Merkurja.

Za člane uredniškega odbora so bili imenovani – Dušan Bračun, Agroemona, Anka Zalar DO Emona hoteli, Irena Kovačič, tozd Haloški biser, DO Emona Kmetijski kombinat Ptuj, Mira Težak, DS SOZD Emona, Jure Križnar, DO Emona Blagovni center in Vasja Cerar, Do Mesna industrija Zaloga.

Uredništvo

S poslovnega srečanja novih Emonilnih upokojencev – od leve proti desni Jože Pogačnik, Mira Papler, Ivan Muhič, Miran Blaha in Franc Kikelj, Zvonka Možina je bila odsotna, Zvone Gjurin pa je stal za kamero.

informator
glasilo delavcev sozd emona ljubljana

Ureja uredniški odbor. Glavni urednik Ferdo Cigale, odgovorni urednik Pavle Groznik, člani: Dušan Bračun, Anka Zalar, Irena Kovačič, Mira Težak, Jure Križnar in Vasja Cerar. Prevajalka Ivana Pungercič. Tehnično urejanje Miro Bohinc. Naslov uredništva: 61000 Ljubljana, Šmartinska c. 130, tel. (061) 441-944 int. 21-45. Tisk CGP »Delo«, Ljubljana. Naklada: 15.300 izvodov. Oproščeno temeljnega prometnega davka od prometa proizvodov.